

SPAUDOS APZVALGA

- Naujasis JAV Armijos šefas
• Ryžtingas spaudos darbuotojas

Bevertant svetimos spaudos puslapius, dažnai krinta į akis kai kurios, nors trumpos, bet itin būdingos žinios. Jomis norisi pasidalinti ir su "Darbininko" skaitytojais.

Laikraštis "The Canadian Register" Nr. 25, leidžiamas Kingstone, Ont. praneša apie naujus Lehkijos komunistinės valdžios dekretus, kuriais tame krašte egzistuojančios bažnyčios apdedamos labai dideliais mokesčiais.

Kiekvienas kunigas, pagal tuos dekretus, turi vesti bent po tris atskaitines knygas ir jas dažnai tiekti valdžios įstaigoms patikrinti. Į knygas turi būti įrašomos visos dvasiškos pajamos, kaip: mokesčiai už šliūbus, krikštą, šv. Mišias ir pan.

Gi "The New World", Nr. 31 skelbia, kad Kominformas Lenkiją yra išrinkęs kaip antrąją (po Čekoslovakijos) komunizmo kovos bazę prieš katalikų Bažnyčią ir prieš dvasišką. Šis nutarimas Kominformo būves patvirtintas kominformiečių suvažiavime Silezijoje. Lenkijoje taip pat nutarta steigti "liaudies bažnyčią" (kaip laikraštis rašo: "Polish People's Church")...

Grįžtant dar prie pirmiau minėto laikraščio "The Canadian Register", tenka stabtelėti ties žinute, kurioje rašoma apie buv. Čekoslovakijos aukšto pareigūno — diplomato. Gen. Frank Datich atvykimą į JAV. Jis pasiekė Ameriką su DP transportu.

Generolas Datich dirbo prie Alijantų Kontrolinės Tarybos Berlyne ir buvo į tą postą akredituotas ministerio teisėmis. Apleisdamas šį svarbų postą, gen. Datich pasirinko laisvę ir sausio mėn. pabėgo į Frankfurtą a. Main, kur ligi šiol gyvena kaip DP. Gi rugpjūčio 16 — jis pasiekė JAV.

Spaudos reporteriui — jis pareiškė: "Aš, bebūdamas nors ir aukštoje pareigoje, suspausta širdimi kurį laiką stebėjau savo tėvynės gyvenimą ir mačiau, kad ji, mano tėvynė, yra belaisvė ir valdoma svetimos jėgos, diktuojamos iš Maskvos"...

JAV-bių spauda paduoda bent kiek būdingų žinių apie naująjį US Armijos vadą Gen. J. Lawton Collins, kuris gavo paskyrimą perimti pareigas iš Gen. Omar Bradley. Spauda, tarp kita ko, randa reikalą pabrėžti, kad Gen. J. Lawton Collins yra katalikas ir kad iš viso JAV-bių Armijos istorijoje kariuomenės vadu tik antras asmuo paskiriamas katalikas. Pirmuoju tokiu vadu buvęs Gen. Malin Craig, kuris tame poste išbuvo nuo 1935 iki 1939 m.

Apie naująjį kariuomenės vadą paduodamos tokios žinios: Gen. J. Lawton, gimęs 1896 m. New Orleans, La., baigęs U. S. Karinę Akademiją (West Point 1917 m.). Prieš gaudamas skyrimą Armijos Vado pavaduotoju, Gen. Collins tarnavo kaip Informacijos Direktorius Kariniam Departamente. Antrojo Pasaulinio Karo metu, jam teko dalyvauti kovose kaip Pacificke, taip ir Europoje. Apdovanotas JAV ordinais, o taip pat — gavęs pasižymėjimo ženklų iš Belgijos, Didž. Britanijos, Prancūzijos ir Rusijos vyriausybės.

POPIEŽIAUS PIJAUS XII KONSEKRUOTAS VYSKUPAS NEGRAS KANADOJE

Montreal, Kanada — Šiomis dienomis atvyko į Kanadą afrikiečių negras vyskupas, kuris labai gerai kalba angliškai ir prancūziškai, asmeniai padėkoti Kanadiečiams katalikams už paramą, kurią jie davė, kad jo tautiečiai klierikai ir kunigai galėtų pasiekti mokslą.

Jis yra vyskupas Joseph Kiwanuka, vienas iš 12 įvairių tautybių kunigų konsekruotų paties Popiežiaus Pijaus XII spalio mėn. 29, 1939.

Vyskupas Kiwanuka, kuris yra Baltųjų Tėvų narys, yra Apaštališkas Vikaras iš Masaka, Ugand.

Jis buvo paaugštinamas kartu su kitu negru kunigu, Monsignor'u Ignace Ramarosandratana, Apaštališku Vikaru iš Miarinarivo, Madagaskaroje.

Per 10 metų vyskupo Kiwanuka vikariatas išaugo ir dabar turi iš 180,000 gyventojų 125,000 katalikų. Ten yra 14 misijų, kur darbuojasi 49 kunigai, 17 brolių, 82 seserys ir 295 katechetikų. Visi yra vietiniai afrikiečiai. Turi apie 270 mokyklų. Vyskupas Kiwanuka tikisi patastyti seminariją, kad galėtų daugiau vietinių jaunųjų išauklėti ir išmokyti kunigais.

Nervų Karas Prieš Tito

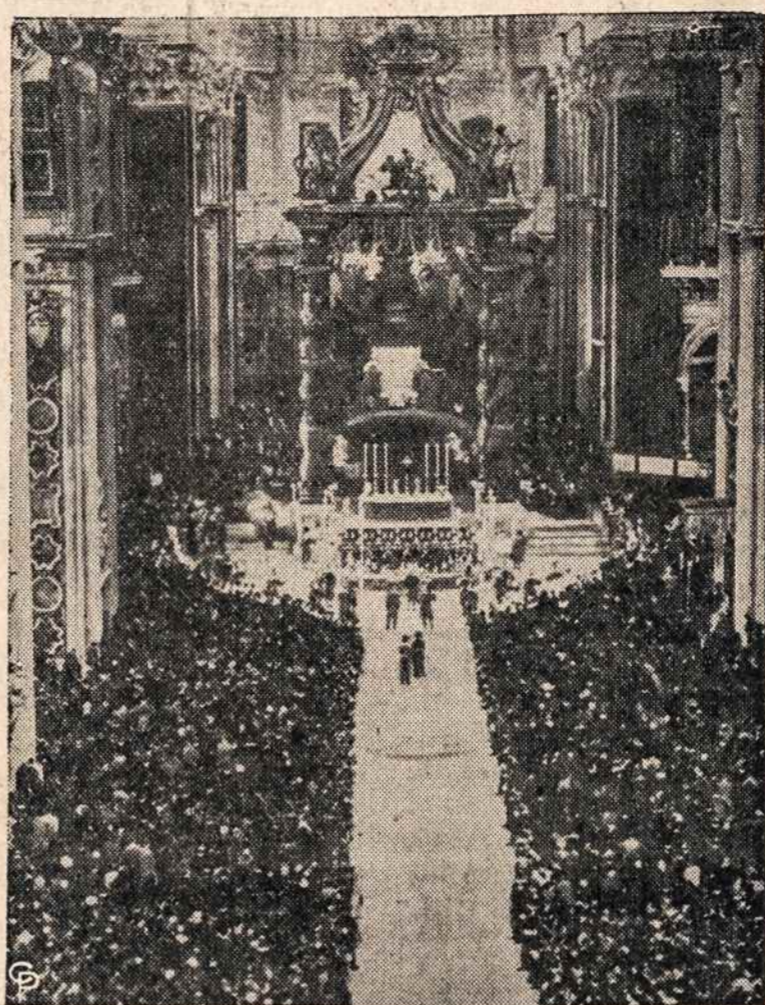
Washington — Valstybės Sekretorius Acheson rugpjūčio 31 d. pareiškė, kad Rusijos ir sovietinio bloko demonstravimas karinių pajėgų prieš Jugoslavijos sienas yra dalis nervų karo prieš Tito. Jis pasakė, kad Jung. Valstybės stropiai stebinės konflikto eigą tarp Tito ir kominformo.

Šioje pačioje su spaudos atstovais konferencijoje jis taip pat apkaltino Rusiją: 1) dėl sulaukymo dviejų amerikiečių studentų, nuklydusių Sovietų okupuotą Vokietijos zoną, 2) kad Maskva daranti nenugalimų sunkumų Keturioms Didžio-

Su didele nuostaba tenka konstatuoti faktą, jog nežiūrinto, kad mūsų senesnės kartos nenuilstantis spaudos darbuotojas Kazys Vidikauskas neseniai atšventė jau 70 metų amžius, tačiau ir dabar jis nepadedą plunksnos ir, be jokios atvangos, darbuojasi toje srityje, skirdamas savo darbą Lietuvos ir lietuvių garsinimo labui. Ir dar kas svarbiausia — šis mielas mūsų spaudos darbininkas atžymi visus lietuvių žymesnius pasireiškimus ne lietuviškoje, o lenkiškoje JAV-bėse leidžiamoj spaujoj. O mūsų visų ir tikslas turėtų būti — kuo daugiau įsikverbti į svetimąją spaudą ir ją informuoti apie lietuvių vargus, bėdas, džiaugsmus. Štai, prieš mano akis Philadelphia, Pa. leidžiamas lenkų laikraštis "Gwiazda" (jo net du numeriai: vienas rugpjūčio 6, kitas — 11 d.). Pirmame iš jų skaitome gana nuoširdų ir ilgą eilėraščių dienraščio "Draugo" 40 m. sukakties progą. Eilėrašties užvardintas: "W 40-tą Rocznice — Istnienia Litewsko - Katolickiego Dzienika: "Draugas".

Antrame — randame ilgiausią ir pilną gūvaus sąmojaus K. Vidikausko lenkiškai parašytą eilėraščių, kuris užvardintas: "List Litwina Do Stalina"... Tokių pasireiškimų minėtam laikraštyje esti gana daug ir juose ypatingai aštriai "įstarkuojami" mūsų Tėvynės okupantai. Sekmės kolegai Vidikauskui!

Pr. AL

Vatikano archeologai praneša, kad atliekant darbus "grotoje" po šv. Petro Bazilikos "Confession" altoriumi, Vatikane atradę šv. Petro kapą 20-ties pėdų gylėje po bazilikos pamatais. Šv. Tėvas Pijus XII susilaiko šiuo reikalu nuo bet kokių viešų pareiškimų iki archeologai ekspertai patieks nenuginčijamą įrodymų.

TRYS IŠ MAINE ŠEIMOS ŽUVO LĒKTUVO KATASTROFOJE

York Beach, Maine — Rugpjūčio 31 d. Eustis, Me. pašto viršininkas Willis Sylvester, 44, jo žmona, 40, ir sūnus, 15, tapo užmušti lėktuvo nelaimėje.

Lėktuvas susidaužė jūroje ties York Beach. Motinos ir vaiko kūnus rado ir ištraukė, bet tėvo, kuris lėktuvą vairavo, kol kas nerado. Iš tos šeimos liko tik vienas sūnus 17 metų amžiaus, kuris buvo pasidėjęs Worcester, Mass. Jie važiavo lėktuvu iš Eustis į Worcesterį jo parsivežti.

Žuvo 10 Laivyno Lėktuvo Katastrofoje

San Diego, Cal. — Rugpjūčio 31 d. J. V. Laivyno 30-tonų PBM lėktuvas nukrito į jūrą ir eksplodavo

Jugoslavijos Spauda Griežtai Atremia Rusijos Puolimus

Belgradas, Jugoslavija — "Borba", komunistų valdžios laikraštis, griežtai atrėmė visus Sovietų Rusijos valdžios puolimus. "Borba" rašo, kad peržiūrinėjant Sovietų užsienio ministerio Višinskio kalbas ir pareiškimus apie Karintijos ginčą, aiškiai matome kontradikciją tarp Sovietų valdžios tvirtinimų ir faktų.

Senatas Atostogauja

Washington, D. C. — Jung. Valstybių Senatas vienbalsiai nusitarė sau vienos savaitės atostogas. Taisyklė draudžia ilgiau kaip tris dienas atostogauti. Taigi šeštadienį, kaip ir senatoriai suva-

ties Coronado's Silver Strand. Toje katastrofoje žuvo keturi karininkai ir šeši naujokai kareiviai.

Žmonės išreikalavo kasdien kalbėti rožančių per radio

Philadelphia, Pa. — Nuo rugpjūčio 29 d. kasdien 7:30 val. rytą yra kalbamas rožančius per radio iš WJMJ stoties. Šią rožančių programą veda Philadelphiaijos Katalikų Pasauliečių Forumas.

Prieš tai rožančius buvo kalbamas tik sekmadieniais 12:15 val. vidudienį. Stotis gavo daug laiškų, telegramų ir šaukė telefonu nuo klausytojų, kurie reikalavo, kad rožančių kalbėjimo programa būtų kasdien.

Kiaulė Išbuvo Valandias Vamzdij

Mason City, Ia. — Mes skaitėme spaudoje apie karvę įlindusia į silo, bet štai dabar turime žinių, kad kiaulė įlindo į didelį nubėgimo vamzdį (drain pipe) ir išbuvo valandas kol ją surado ir ištraukė.

Sakoma, kad Clem Hebel's 359 svarų kiaulė atsidėdė 11 parsiukų, ir perėit sekmadienį dingo kaip kamparas. Savininkas Hebel ieškojo ilgai ir kada priėjo prie vamzdžio galo — srutynės, užgirdo kiaulės kriuksėjimą. Hebel pasikvietė kaimynus, kad pagelbėtų ištraukti kiaulę. Turėjo atkasti vamzdį keliose vietose. Kaip tik pajuto kurioje vietoje yra kiaulė, tai su virvių pagalba kiaulę ištraukė.

3,000,000 Vyks į Romą Šventaisiais Metais

Vatikano Miestas — Oficialiu apskaičiavimu 1950 Šv. Metais trys milijonai pilgrimų aplankys Amžiną Miestą. Iš jų trijų milijonų žmonių bus du milijonai italų, o vienas milijonas iš kitų Europos kraštų ir iš užjūrio. Labai daug vyks ir iš Jung. Valstybių.

Prieš Dešimt Metų Prasidėjo Antras Pasaulinis Karas

Rugsėjo 1 d., 1939 m. Vokietija savo ginkluotomis jėgomis puolė Lenkiją. Tai buvo pradžia antro pasaulinio karo — kruviniausio, kuris sunaikino labai daug pastatų ir nušėne milijonus žmonių gyvybių.

Per šešis metus milijonai vyrų kariavo su senais ir naujais ginklais. Oro armados kovėsi padangėse. Apskaičiuojama, kad karo metu užmušta 22,060,000 kareivių ir civilių žmonių. Sužeista 34,400,000 žmonių.

Apskaičiuojama, kad karas kainavo \$1,116,991,463,084 ir nuosavybių nuostoliai siekia \$230,900,000,000. Čia neįskaitoma karo nuostoliai per 8 metus Kinijoje.

Pirmas Atlanto Sutarties 12 Tautų Atstovų Susirinkimas

Washington, D. C. — Rugsėjo 17 dieną pirmą kartą suvažiuos 12 šiaurės Atlanto pakto užsienio ministeriai posėdžiauti į Jung. Valstybių sostinę.

Ką tame suvažiavime svarstys kol kas nežinoma. Tačiau sakoma, kad tų kraštų ministeriai svarstys kaip sunaudoti daugiau kaip \$1,000,000,000 ginklams, kurių Prezidentas Trumanas reikalavo, kad Kongresas užgirtų.

Sutartyje yra numatyta apsigynimo taryba. Taigi spėjama, kad šioje sesijoje svarbiausiu punktu ir bus apsigynimo tarybos sudarymas. Tokia taryba yra būtinai reikalinga padėti kelią Rusijos ekspansijai į Vakarus.

Čekai Uždarė Austrijos Sieną

Vienna, Austrija — Rugpjūčio 31 d. Čekoslovakija staigiai uždarė savo su Austrija sieną. Užsienio tarnybos valdininkai sako, kad siena nuo rugpjūčio 30 d. yra mermetiškai uždaryta ir neleidžiamas joks judėjimas nei į ten, nei iš ten. Užsienio tarnyba sako, kad veltui buvo mėginta gauti paaiškinimų šiuo reikalu iš Čekoslovakijos pasiuntinybės Austrijoje ir Austrijos pasiuntinybės Pragoje. Buvo tik vienas atsakymas, kad

Lietuvių Radio Programa

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass. Šeštadienį, rugsėjo 3 d. 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos. Kalbės svečiai kalbėtojai. Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu: LITHUANIAN RADIO HOUR 366 W. Broadway So. Boston 27, Mass. Telephone: South Boston 8-2680 arba Norwood 7-1449

ŠV. TĖVO ŽODIS ITALIJOS KATALIKĖMS MOTERIMS

Roma — Š. m. liepos 24 d., 6:30 vakare Šventasis Tėvas priėmė Šv. Petro Bazilikoje Italijos moteris, suvažiuusias 40-ties metų Italijos Moterų Katalikių Akcijos Draugijos suakties proga.

Šia proga Šv. Tėvas pasakė Italijos katalikėms moterims ilgą kalbą, kurioje daugiausia lietuviškas žodis. Šv. Tėvas ta proga pasakė: "Iš Europos ir iš anapus vandenyno mus pasiekia vis garsesni ir vis labiau įkyrūs balsai, šaukiantieji pagalbos nelaimingoms šeimoms ir jaunajai kartai. Visi gerai supranta, kad dėl to didelė dalimi yra kaltas praėjusių karas, kuris išardė milijonus moterų ir sugriovė šeiminių židinių, o dar daugiau sunaikino jų pastogius".

Tačiau, toliau Šv. Tėvas aiškina, kad tikrosios ir esminės šio blogumo priežastys yra gilesnės. Jų reikia ieškoti taip plačiai pasireiškusiame sumaterializavime, neigime religijos, niekinime ir nepaisyse visą tai, kas yra susiję su krikščionyste, su pasidavimu Dievo valiai ir Jo įsakymams, būsimuoju ir amžinuoju gyvenimu. Materializmo dvasia apimanti vis daugiau būtybių ir neša blogiausius vaisius moterystei, šeimoms ir tuo pačiu jaunosioms kartoms.

Nereikia jau nei minėti, kaip plačiai yra panaudojamas nagerovės skleistis. Prie jaunuomenės sugadinimo, supasaulėjimo ir gašlavimo labai daug prisideda blogos knygos, tvirkinanti iliustruoti leidiniai, begėdiški vaidinimai (spektakliai), nepadorūs šokiai, stoka drovumo jausmo vasarviečių maudynėse ir kita.

Šv. Tėvas suminėjęs šias negeroves, prašė stengtis daryti visa, kas prisidėtų prie pačios visuomenės pagydomo, o per tai ir šeimoms pakėlimo ir krikščioniškosios moterystės palaikymo, kuri katalikių Bažnyčioje visuomet rasianti pakankamas atramos. Ta proga Šv. Tėvas pridūrė: "Katalikių Bažnyčia visuomet tvirtai stovi už visuomeninį teisingumą".

Pripažindamas ir didelę svarbą sveikos visuomenės politikos šeimai ir mus.

krikščioniškam jaunuomenės auklėjimui, bet vis svarbiausią vaidmenį šiuo atžvilgiu priskiria pačiai šeimai. Bėginiai svarbus moralinis jaunuomenės auklėjimas yra sekmingiausias šeimoje. Niekas kitas negali taip gerai šių uždavinių atlikti, kaip šeimos motina, kuri pirmoji pastebi savo vaikuose ydų pasireiškimus ir, dar labiau sustiprinusi jiems savo globą ir budrumą, stengiasi apsaugoti jų dorovinį skaistumą, ypač jų kritiškame amžiuje. Ji bus visiškai rami, kai matys, kad jos vaikai yra ištikimi savo tikėjimo pareigose.

Iš gilaus įsitikinimo praktikuojama religija ir dorovė sudaro neregimą vienumą, kuri yra tikras pagrindas visa ko. Jeigu ir pasitaiko moraliniai nuopuolimai, bet jei religinis gyvenimas buvo sveikas ir tvirtas, tai jie kaip individualinės sąžinės, taip ir viešosios greičiau pastebimi ir atitaisomi.

Tikras atgimimas gali įvykti tik tada, kai tie pagrindiniai reikalavimai bus pripažinti ir nuodėžiai vykdomi.

Popiežius Paskyrė 3-čią Naują Vyskupą Čekoslovakijoje

Praga, Čekoslovakija — Popiežius Pijus XII be komunistinės valdžios atsilaukimo paskyrė dar vieną naują vyskupą. Naujas vyskupas bus konsekruotas be valdžios leidimo, kaip ir ankščiau du vyskupai buvo konsekruoti. Naujuoju vyskupu bus kun. Gaetano Matousek, Pragos parapijos iš Pankrac kapelionas, kur yra svarbiausias Čekoslovakijos kalėjimas.

Jung. Valstybės Ragina Tęsti Austrijos Taikos Reikalą Pasikalbėjimus

Londonas — Rugsėjo 1 d. užsibaigė laikas Austrijos taikos sutartį paruošti. Keturių didžiųjų užsienio ministerių atstovai daug kalbėjo, daug ginčijosi, bet taip ir nespėjo paruošti sutartį. Jung. Valstybių valdžia ragina kitas valstybes tęsti Austrijos taikos sutarties reikalą pasikalbėjimais.

Vatikanas Reikalauja Sutartautinimo Visai Jeruzalės Sritčiai

Vatikano Miestas — Rugsėjo 31 d. Romos Katalikių Bažnyčia atnaujino savo reikalavimus dėl tarptautinės kontrolės visai Jeruzalės sritčiai.

Oficialus Vatikano radio prašo Jungtinių Tautų susirinkimą, kad tuojau būtų tokia kontrolė įsteigta. Radio sako, kad sutartautinimas tos srities padėtų išvengti ateityje konfliktų tarp žydų ir arabų ir rėmtų apsaugą Šventosioms vietoms.

Tito Prašo Iš U.S. Paskolos

Washington — Jugoslavija paprašė iš Jung. Valstybių Eksporto - Importo Banko paskolos. Pirmą kartą nuo konflikto pradėtos su Sovietų Rusija, kuris tęsiasi jau penktas mėnesis. Tito išdrįso tiesioginiai ir oficialiai kreiptis, prašydamas finansinės paramos. Jugoslavija prašo apie 25 milijonus dolerių paskolos užpirkimams mašinų kalnų pramonei vario ir cinko kasyklose. Jugoslavija, tą paskolą atmokėdama siūlo Amerikai pristatyti cinko ir vario žaliavas, reikalingas Amerikai karo atvejui.

Valstybės Sekretorius Dean Achesonas paskolos suteikimą Jugoslavijai stipriai remia, kad jai padėtų kovoje prieš Kominformo ir Rusijos blokadą. Gynybės Sekretorius Johnson priešinosi tokiai Tito pagalbai, tačiau Achesonas jau įrodinėja, kad jos yra tikslas palaikyti "balkanų maištininkus" jų kovoje prieš Rusijos komunistinį imperalizmą.

Jung. Valstybės Atidavė Barsovą Sovietų Rusijai

Vienna, Austrija — Jung. Valstybių valstybės departamento įsakymu armijos viršininkai atidavė Sovietų Rusijai jų lakūną, kuris pereitų metų spalio 9 d. kartu su kitu lakūnu lėktuvu pabėgo iš Rusijos ir nusileido Jung. Valstybių oro bazėje. Jis yra leit. Anatoli P. Barsov.

Jis kartu su kitu lakūnu, Piotr Pirogov iš Austrijos buvo atvežti į Jung. Valstybes kaipo tremtiniai. Bet po kiek laiko leit. Anatoli P. Barsov sutiko grįžti į Rusiją. Jis bandė prikalbinti ir Piragovą, bet pastarasis kol kas atsisakė grįžti, nes jis rašęs knygą. Pirogov sako, kad Barsov jam sakęs, kad Rusijos atstovybė nenori, kad jis rašytų knygą apie savo pergyvenimus Rusijoje.

Jung. Valstybių Armijos karininkas pareiškė, kad valstybės departamentas be gilesnio apsvaistymo per greit išleido Barsovą. Jis sakė: "Mažiausia trys amerikiečiai yra dingę Rusijos zonoje, Austrijoje, ir mažiausia du amerikiečiai yra dingę Rusijos zonoje, Vokietijoje. Mes net nebendame su rusais derėtis, kad Barsovą mes jiems grąžinsime, kai jie mums grąžins mūsų žmones."

Nuo 47-ųjų valstijų Amerikos Legijono auxiliary's moterys lanko Kapitolijų Washington. Mississippi delegatė dėl vaikiškojo paralyžiaus (polio) epidemijos negalėjo šioj delegacijoj dalyvauti. Delegatės šiame suvažiavime nori sukurti antrą vadovybę greta federalinės.

Grįžta į Montrealį

Dr. T. Klemensas Žalalis praleidęs rugpjūčio mėnesio atostogas Amerikoje grįžta atgal į Montrealį. Prieš išvykdamas pažadėjo bendradarbiauti "Darbininke". Jis žada parašyti visą eilę straipsnių apie Šv. Raštą, pavadintą: "Susipažinkime su Nemirtingąja Knyga".

Teko sužinoti, kad Montrealyje, lietuvių parapijos bažnyčioje, rugsėjo 3 dieną T. Klemensas sujungė amžinuoju Moterystės ryšiu du neseniai atvykusius tremtinius; bostonietį su Montrealyje gyvenančia Bruone Stanionyte.

Formozos Salą Perimsianti Amerika

Hongkongas — Formozos sala, kurią prieš karą valdė Japonija, po šio karo iki taikos sutarties su Japonija pasirašymo buvo perduota valdyti Kinijai. Dabar kai kurie kinų laikraščiai rašo, kad U. S. vyriausybė pranešusi nacionalistinei Kinijos vyriausybei, kad ji pati užimsianti tą salą, kaipo Pacifiko okupuotų žemių dalį.

Jeigu ta žinia būtų teisinga, tas rodytų, kad Amerika nežiūri abejingai į komunistų žygius Azijoje, bet ryžtasi jiems užtvankas statyti.

Jei raudonieji užvaldytų Formozos salą, tai Japonija atsidurėtų didelėje komunistų gresmėje.

Nauji Tremtinių Transportai

Šių metų rugpjūčio 31 dieną, laivu "General Haan" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai: Barzdienė, Veronika, Sabina ir North Andover, Mass. Bukauskas, Vincas ir Cicero, Illinois. Dzidolika, Juozas ir Worcester, Mass. Jatulis, Izidorius, Stanislovas, Gražina, Mindaugas ir Scranton, Pa. Mazionis, Eduardas ir Philadelphia, Pa. Mašiotas, Baniūtė ir Detroit, Mich. Pašakarnis, Valentina, Vy-

Padidėjo Jėgos

Arčiau susipažinęs su Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupe, prie jos prisidėjo medicinos studentas Otonas Vaitkevičius, prieš kelis mėnesius su savo tėveliais ir jaunesniu broliu atvykęs iš tremties pas Žinomus p.p. Vaitkevičius (E. Broadway, S. Bostone). Otonas aktyviai dalyvavo Mokslo ir Meno Centro Ansambly, Šiauliuose, būdamas to Ansamblio vedėjo pagalbininku. Tremty, Vokietijoje jis vadovavo Gotingeno universiteto studentų Liet. Tautinių Šokių grupei. Jis netik šoks, bet ir talkininkaus grupės vedėjai p. O. Ivaškienei mokytume šokių. Nors dabar dirba dirbtuvėje, bet daro žygius įstoti į kurį nors Amerikos universitetą ir baigti medicinos mokslus.

Prie grupės prisidėjo iš tremties atvykęs akordionistas Vytautas Salučka ir būrelis tremtinių jaunimo, jų tarpe ir Petras Griganavičius, šokęs ten esančiuose ansambliuose.

Padidintomis jėgomis grupė galės dar geriau pasirodyti su tautiniais šokiais prieš kitataučius. Šiuom tarpu ruošiasi Brocktono Fērams, rugsėjo 10 ir 11 d. Rap.

Į Tėviškėlę

Nežydi žiedas be saulutės, Neauga medis ant uolos, Negera Algui nei Daliukui. Be Tėviškėlės Lietuvos.

Ateis pavasaris per kalnus, Laukus žiedeliais nubarstys, Į tėviškėlę skris su paukščiais Linksmai dainuodamas pietys.

Į tėviškėlę kvies mus gervės Padangė skrisdamos aukštai — Melsvom žibutėm ir purienom Jau žydi Nemuno krantai. Vyte Nemunėlis

Kazys Veržikas Tremtinys Ieško Pilietybės

CICERO, (Illinois). — Lietuvio tremtinio pilietybė, formaliai paėmus, labai aiškus reikalas, ypač čia Amerikon atvykus. Jis yra Nepriklausomos Lietuvos pilietytis. Gi Amerikos vyriausybė niekada nepripažino ir nepripažįsta kruvinos sovietiškos okupacijos. Tai kaip gi dabar, ar reikia ieškoti kitos, konkrečiai sakant, Amerikos pilietybės ar ne? Klausimas, žinoma, opus ir gan sudėtingas. Yra ir politinė pusė, kurią, šiuo tarpu galėtų paaikškinti už mane kompetetingesni žmonės. Tačiau, klausimą imant siauriau ir kasdieniškai, reikalas atrodytu šitaip.

Grįžimui į Lietuvą (Nepriklausomą) Amerikos pilietybė pakenkti, atrodo, negalėtų. Būti Amerikoje ir nebūti jos piliečiu, yra gan svariu minusu. Nesi pilietis — negali dalyvauti šio krašto valdyme ir politikoje. Negali balsuoti Savijauta, aišku, bloga. Dar daugiau. Ir tai gan praktiškas minusas. Su tavim ne daug kas skaitosi, nes gi tų rinkimų momentu niekam nei padėti nei pakenkti negali. Tai kam tu šituo atžvilgiu reikalingas. Gi Amerikoje, dėl visai suprantamų aplinkybių, rinkėjas gerbiamas ir daugelį dalykų nulemia vien tas faktas, kad jis yra rinkėjas. Jau nekaltant apie tai, kad gerokas skaičius įvairių, o kartais ir gerų, darbų nepilietui neprieinami. Šiaip ar taip insime — tai svarbu.

Bet ar Amerikos pilietybė nereikia išsizađėjimo Lietuvos ar kovos už jos laisvę? Atrodo kaip tik priešingai. Amerikos vyriausybė ir jos piliečiai gali ir privalo skaičytis tik su savo piliečių balsais ir norais. Tad ir šioje srityje pilietybė padaro kovos pastangas nepalyginamai našesnes.

Kaip gauti tą pilietybę? Šiuo atžvilgiu Amerika yra liberališka. Vadinamus pirmuosius popierius galima gauti palyginti labai lengvai. Nuo jų gavimo praėjus 5 metams, galima jau prašyti ir antrųjų, tai yra galutinų, paskutinių pilietybės popierių. Šis dalykas bent praityje nebūdavo labai sunkus. Vidutiniško sunkumo egzaminėliai ir liudininkai. Kaip ateityje gali būti — pasakyti negalima. Gali niekas nepasikeisti, bet žinoma gali kai kas ir pasikeisti.

Ar praityje pasitaikydavo sunkumų antruosius popierius gaunant? Taip būdavo. Mat žiūrima, kaip tas pilietybės kandidatas - prašytojas per tuos 5 kandidatavimo metus čia Amerikoje gyveno ir elgėsi. Ir pasirodo, kad atatinamos įstaigos esti labai gerai painformuotos. Gali būti, žinoma, ir politinių kliūčių, kurios galėtų atsirasti, ar per kokį nesupratimą, ar dėl kieno nors blogos valios pastangų. Tai klausimas: ar nesi fašistas ar komunistas. Tiesa komunistas kol kas yra legalus Amerikoje. Bet kas gali būti ateityje, ar ir dar greičiau, kokio nors didesnio ar mažesnio tarptautinės padėties įtempimo momentu. Vokiečiai - naciai ir japonai taip pat buvo visai legalūs čionai. O kur jie per labai trumpą laiką atsidūrė, karui prasidėjus? Tą visi labai gerai žino. Tai atsitiko be didelio triukšmo ir be ilgų ieškojimų. Pasirodo, kad tas kam tas reikalas rūpėjo, jau iš anksto turėjo ir smulkiausias žinias ir visus reikalingus sąrašus.

Vienas dalykas čia pabotinas atrodo. Visiems naujai atvykstantiems tremtiniams yra visai be jų prašymo ir dažnai prieš jų norą stūdinėjami bolševikų laikraščiai čia leidžiami lietuvių kalba. Tai gerokas pagrindas įtarimui. Žinoma, visada galima mėginti aiškinti, kaip iš tikrųjų buvo. Bet kitą sykį toks pasiaiškinimas galėtų ilgiau užtrukti, ar gali nebūti pakankamai tam laiko. Ir gali tekti aiškintis jau net po kokio nors įvykusio fakto.

Žinoma, yra dar ir daug daugiau dalykų, į kuriuos būsimieji pilietybės kandidatai turėtų jau iš anksto atkreipti dėmesį. Tai labai plati tema. Kita vertus, daug dalykų ir pačiam netaip sunku suprasti ir disgalvoti. Svarbu laiku į tai atkreipti dėmesį. Tuo būdu bus padaryta, kas reikia padaryti, ir bus išvengta tų klaidų, kurias vėliau gan sunku atitaisyti.

- Algimantas, Vainutas ir Philadelphia, Pa.
- Stukas, Kazys, Stefa, Henrikas ir Chicago, Ill.
- Vadeisa, Adolfas ir Bridgewater, Mass.
- Vadopalas, Jonas ir Swamscott, Mass.
- Vadojalis, Juozas, Bronislaiva, Gitis, Jovita, Ruta ir Lawrence, Mass.
- Viskantas, Felicija, Genovaitė, Sigitas ir Detroit, Mich.
- Vismontas, Jonas, Domicelė, Stefa, Ona ir Hartford, Conn.
- Atvykusius pasitiks organizacijų atstovai.
- BALF Imigracijos Komitetas.

- Labanauskas, Jonas ir Montedre, Ind.
- Lenkauskienė, Paulina ir Paw Paw, Mich.
- Leonavičius, Aleksas, Rožė ir Rockledge, Pa.
- Levanas, Antanas ir Arlington, N. J.
- Malinauskas, Vincas, Barbora, Ramutė, Algimantas ir Turin, N. Y.
- Maskolaitytė, Petronėlė ir Brooklyn, N. Y.
- Matjošaitis, Izidorius, Marijona ir Middle Village, L.I., N.Y.
- Milijanavičius, Anatolijus, Zenonas ir Freesoil, Mich.
- Misevičius, Rozalija, Marija ir Chicago, Ill.
- Raila, Stasys, Irena ir Le Suer, Minn.
- Ruibys, Adolfas, Alicija ir Hopkins, Mich.
- Šalkauskis, Julijonas, Nina ir Philadelphia, Pa.
- Simanavičiūtė, Ona ir Masspeth, N. Y.
- Sinkevičius, Saliomėja, Vita ir Detroit, Mich.
- Steponavičius, Kostė ir Philadelphia, Pa.
- Valodka, Česlovas, Liudas ir Chicago, Ill.
- Valonis, Antanas ir Chicago, Ill.
- Vasiljevas, Kazė, Kazys ir Chicago, Ill.
- Atvykusius pasitiks organizacijų atstovai.
- BALF Imigracijos Komitetas.

Atliekame Spaudos Darbus

Laikraštis "Darbininkas" turi įrengęs modernią spaus tu vę, kurioje atlieka įvairiausius spaudos darbus, skubiai ir nebrangiai.

SPAUSDINAME: knygas, pempetus, atvirutes, konstitucijas, plakatus, tikietus, vizitines korteles, parengimų programas, įvairius cirkuliorus, laiškas antraštes, konvertus, vestuvių pakvietimus ir kitokius spaudos darbus.

Visais reikalais kreipkitės: "DARBININKAS" 366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone South Boston 8-2680

Japonijos Problema

Ant japonų vėliavos nupiešta tekanti saulė. Tai tarsi jų šviesios ateities simbolis. Vienas žurnalistas tą japonų emblemą parėškinęs šiais žodžiais: "Tekanti saulė ant raudono dangaus". Ar gi tai būtų tiesa? Ar japonų tauta krypta į bolševizmą?

Pirmiau būta išpušio, kad japonų psichika su komunizmu nesiderina. Štai rusų revoliucijos metu, kai Sibire vyko kautynės tarp raudonųjų ir baltųjų rusų, Japonija atsiuntė baltiesiems porą divizijų pasparties. Vienose kautynėse bolševikai nukovė apie 2000 japonų. Ir toliau santykiai tarp Sovietijos ir Japonijos buvo taip įtempti, kad įvykdavo smarkiųjų generalinių mūšių. Kuomet dar prieš antrąjį pasaulinį karą japonai įsibrovė į Mandžūriją, jie paskelbė, kad nenori su Kinija karą, tik siekia likviduoti bręstantį Mandžūrijos komunistinį sąjudį. Žinoma, čia buvo tik propagandinė iškaba, siekianti uždegti grobonišką Japonijos militaristų žygi, tačiau toje propagandoje buvo nemaža tiesos, nes valdantysis japonų sluoksniš iš tikrųjų komunizmo nepakentė. Bet kaip gi jaučiasi pati japonų tauta, jos darbininkai? Ar jie nepareikia palankumo vienai ar kitai pusei?

Japonų tauta dar tebesijaucia prislėgta. Dar neatsipeikėjo nuo baisių karo smūgių. Japonija buvo visiškai sumušta, jos miestai sugriauti, laivynas sunaikintas, armija išblaškyta. Jos žmonės dėl atominės bombos veiksmo visiškai sustulbę, netekę pastogės, turto bei darbo, be vadovybės palikę, azijatiškam fatalizme pasinėre, atrodo visa kam, kurčiai abejingi. Jie be abejo turi minčių ir vilčių, bet okupantų varžomi, neturi progos nė noro ką nors viešai pareikšti. Jie jaučiasi pavergti ir nepatenkinti. Negausūs, bet judrūs ir veiklūs Japonijos komunistai akiliai daboja darbininkų nuotaiką ir kiekvieną minios nepasitenkinimą siekia išnaudoti savo tikslams. Kovingų demonstracijų dar nėra buvę, bet niūrių minių eisenos nebe naujiena.

Tuo tarpu generolas Douglas Mac Arthur daro viską kas jo galioj japonų tautai sudemokratinti. Jo darbas atrodo paprastas: skieptinti amerikietiška demokratizma. Tačiau Japonijoj tas uždavinys labai sudėtingas. Jam vienam tenka visas darbas atlikti, nes išrinktieji jo pagelbininkai japonai prastai moka ar apsimeta nemoką tiksliai jam padėti. Programa gi labai plati:

1. Išrauti iš šaknų Japonijos militarizmą.
2. Užtikrinti individualines žmogaus teises: laisvę religijos, spaudos, žodžio ir susirinkimų.
3. Pastatyti ekonominę krašto būklę ant tokios papėdės, kad Japonija galėtų savistoviai ir ramiai gyventi, be jokių karingų užsimojimų.

Vaidevutis - Lapelis

Prelatas Kazimieras Šaulys

Lietuvos Raudonasis Kryžius

1918 metais, D-ro Roko Šliupo iniciatyva, buvo pradėtas organizuoti Lietuvos Raudonasis Kryžius. Inicijatoriaus kviečiamas, kun. Šaulys stojo į organizacinį darbą. Įsisteigus ir susiorganizavus L. R. Kryžiaus Draugijai, kun. Šaulys buvo išrinktas Vyriausios Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Valdybos nariu. Tas pareigas jis ėjo visą laiką Lietuvoje ir tremtyje ligi 1945 m. rugp. 14 dienos, kuomet Šaulys apsigyveno Šveicarijoje, o Vyriausioji Valdyba liko dalinai pakeista. Tik per pirmąjį bolševikmetį, kaip režimui nepageidaujamas Valdybos narys dvasininkas, buvo iš Valdybos nusišalinęs. Bolševikams iš Lietuvos išsinešdinus, kun. Šaulys vėl buvo sugražintas į Vyriausiąją R. Kr. Valdybą.

Kuomet okupacinė vokiečių valdžia uždarė Lietuvos Raudonąjį Kryžių ir atidarė Vokiečių R. Kr. skyrių Kaune, buvo įsteigta Lietuvos Savitarpinės Pagalbos organizacija, kuri dalinai atstojo L. R. Kryžių. Organizacijos priešakyje buvo Lietuvos Savitarpinės Pagalbos Vyriausiosios Komitetas. To Komiteto nariu buvo pakviestas Šaulys ir išrinktas jos vice-pirmininku. Tas pareigas jis ėjo visą laiką, pirma Lietuvoje (1941-1944 m.), vėliau tremtyje, kol karo aplinkybės sulikvidavo kaip Lietuvos Savitarpinės Pagalbos darbą, taip ir Vyriausiojo Komiteto veikimą.

Pavergtoji Tauta Naikinama -

Laisvoji Jos Dalis Beveik Tyli

LAIČAS ir kiti šaltiniai skelbė tą skundą spaudoskelbia, kad Lietuvoj lie-tuviai naikinami — į Sibirą ir į kitas Rusijos dalis tremiami, ten kankinami ir laidojami.

Septyni masiniai trėmimai su nuolatiniais mažesniais trėmimais jau kainavo tautai apie 7-8 šimtus tūkstančių žmonių, kurių tarpe arkivyskupas Reiny, vyskupai: Matulionis, Borisevičius ir Ramanauskas ir apie 700 kunigų bei keli tūkstančiai profesionalų. Vien tik praeitais ir šiais metais išdeportuota per tris šimtus tūkstančių (300,000) Lietuvos piliečių. Didžiama išdeportuotųjų yra ūkininkai — valstybės pagrindas.

Išdeportuotųjų ūkininkų ūkiai yra bloškiami į sovietinius baudžiavos dvarus: kolchozus ir sovchozus. Šitų baudžiavos dvarų (kolchozų ir sovchozų) Lietuvoje yra jau apie 4,000. Jie yra prariję netoli 150,000 ūkių ir palie-tę apie 700,000 ūkininkų ir jų šeimų. Vidutinis kolchozas prarija apie 30-40 ūkių ir padaro po šimta-kitą vergų ir ubagų bei Sibiro kalinių. Kolchozuose ir sovchozuose viešpatuoja atėjūnai bolševikai — vietiniai lietuviai vergau-jia.

Siurpūs reiškiniai: kraštas kolonizuojamas ir griaunamas, tauta smaugiama ir žudoma. Kągi mes laisvieji lietuviai darome dėl sustabdymo šio genocido?

Žydai tik dabar bolševikų paliesti. Ir jie jau visa gerkle rėkia. Jie jau pasiuntę skundą Jungtinių Tautų Organizacijai ir pa-

Programa trumpais žodžiais duodasi išdėstoma, bet kiek čia darbo! Švietimo ir socialinio gyvenimo atžvilgiu MacArthur daug yra padaręs. Tačiau krašto ekonomiją iškelti jam nesiseka. O Kaip suseksi visokias karines - sportines grupes ir jas likviduos? Dar, sunkiau su tautos vadu. Imperatorius nudievinatas, bet tebe gyvas. Ir kas prie jo gyvos galvos išrįs būt tautos vadu? Japonai laukia, kad Mac Arthur pasišalintų. Tada jie savotiškai tvarkysis.

Vokiečiai Savitarpinės Pagalbos Vyr. Komitetą oficialiai vadino: Das Hauptkomitee des Selbsthilfewerkes im Generalbezirk Litauen.

Per šias dvi karitatyvines organizacijas ėjo milijoninės sumos kasmet tiek litais, tiek markėmis įvairioms kultūros ir šalpos tikslams. Kun. prelato K. Šaulio dalyvavimas ir veikimas jose daugiau kaip ketvirtį šimtmečio buvo Lietuvai visais žvilgsniais labai svarbus, o visuomenei didžiai naudingas.

Baigiamasis žodis

Iš to viso, kas viršui trumpai paminėta, gauname nuostabiai gražią, amžinai gyvą prel. K. Šaulio gyvenimo ir jo nuveiktų darbų mozaiką.

Visų pirma jis buvo nenuilstamo veiklumo lietuvių intelektualas. Vairžganto išsireiškimu, jis ėjo ten, kur šaukė Tėvynė, gerai pasiruošęs ir užsigrūdinęs, nepaisydamas savo asmeninių interesų. Jeigu jerarchiniu požiūriu jis aukštai iškilo savo tautiečių tarpe, tai tas įvyko ne dėl to, kad to būtų siekęs: tie dalykai rutuliojosi natūraliai, ėjo iš visuomenės sąžinės, ne tiek iš jo paties. Jis bevelijo dirbti tyliai, susikaupęs, mažai kitų pastebėtas, dažnai net tokiose pozicijose, kur kitas gal būtų nenorėjęs. Šaltas, rimtas, pastovus, vaisingos dvasios būdas, pradėjus veikti kurioj nors srity, padėjo išvengti blaškymosi ir svyravimų. Gerą širdis, kantrumas, ištvėrmė lydėjo jį. Taip pat ir išorinė Šaulio povyza maloni: jo judėsi ai lėti, bet harmoningi, — atrodytų, kad kiekvienas žingsnis apgalvotas. Aukštas, lieknas, graicingos išvaizdos. Jaunystėj — juodplaukis,

kad Lietuvos reikalams reikia aukoti bent po \$1.00 mėnesiui, ar bent po \$10 metams nuo kiekvienos suaugusios galvos, tai būtų galinga jėga. Tokias ir daug didesnes sumas aukoja lietuviai, kurie yra Lietuvos laisvinimo veikloje — kiti, aišku, gali ir net nori tai daryti, tik reikia juos pasiekti, reikia juos bendrojon veiklon įtraukti. Kad tai įvykdžius, reikia stipriai kolonijose susiorganizuoti: turėti stiprius Tarybos ir lietuviškųjų srovių skyrius. Per tuos skyrius reikia verbuoti Tautos Fondui (kuris kuriasi) narius. Nariai turi turėti narystės pažymėjimus, mokesčių įrašus ir tipingus ženklus, kurie liudytų, kad jie yra Lietuvos gelbėtojai — Laisvės Kovotojai.

Čia sužymėtieji skyriai būtų Amerikos Lietuvių Tarybos talkininkai, pagelbininkai ir visokių planų vykdytojai. Tuo būtų apimta ir paliesta visa lietuvišiais apgyventa teritorija.

Šiuo reikalu dabar laikas susirūpinti, artėjant Amerikos Lietuvių Kongresui, pagalvoti. Kongresu ruošėjai ir į jį vykstantieji turėtų stipriai pagalvoti ir atatinkamą veiklos planą pasiūlyti. Kongresas neturėtų pasitenkinti vien tik referatais ir trafaretiškais rezoliucijomis — jis turėtų įpareigoti dalyvius ir kolonijas efektyviai veikti ir prie kiekvienos progos Lietuvos ir lietuvių reikalus kelti. Į veikimo darbą turėtų įtraukti ne tik Tarybos direktorius, bet visą lietuvių bendruomenę: organizacijas ir pajėgiuosius asmenis. Tautos kančių ir tragedijos būklėje nė vienas lietuvis neturėtų pasilikti indiferentu — visi turėtų prisidėti tuo, kuo jie gali prisidėti. O galėti gali. Lietuvių tauta jau yra pajėgi.

L. Lašas.
Garfield.

Kas lengvai patiki blogu žmogumi, tas lengva darosi pats blogas.

Ruoškimės BALF-o Seimui

BALF-o direktorių nutarimu 1949 m. spalio 7 ir 8 dienomis šaukiamas Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo (BALF) metinis seimas, kuris įvyks, Hotel Benjamin Franklin, Chestnut & 9th Streets, Philadelphia, Pa.

Seime bus svarstomi labai svarbūs mūsų tremtinių reikalai. Daugelis mūsų tremtinių išemigravo, jau vien į U.S.A. yra atvykę virš 10,000, tačiau dar daug jų pasiliks Europoje, negalėdami išvykti dėl nesveikatos ir kitokių priežasčių. Kadangi iki šiol veikusi Tarptautinė Tremtinių Organizacija (IRO) baigs savo darbą 1950 metais, birželio 30 d., tai žįstate tremtinių gyvenimo sąlygas, patys vargote ir pergyvenote tremtinių dalia. Dalyvaudami bendrame šalpos darbe, palignvinsite našta jų tremtinių, kurie negalės emigruoti. Tat visi lietuviai stokime į bendrą darbą!

Tremtinių gelbėjimas yra neatidėliotinis reikalas. Pagyvin kime BALF-o skyrių veiklą, o kur jų nėtiniai, jūs geriausiai palikusias tremtinius teks rūpintis savanoriškoms šalpos organizacijoms. Todėliai BALF-ui teks pakelti sunkią našta gelbėjant likusius lietuvius tremtinius.

Šiame atsakominguose darbe reikalinga visų lietuvių talka. Tremtinių gelbėjimo reikalams ap-

BALF-o Valdyba:
Pirmininkas — Kun. Dr. J. B. Koneivis
Vice Pirmininkai — A. A. Olis, J. Boley, A. Devenienė, S. F. Bakanas
Sekretoriai — N. M. Gugienė
Iždininkas — A. S. Trečiokas
Finansų Sekretoriai — A. Žilinskas

Direktoriai:
Kun. I. Albavičius, P. Pivaronas, P. Gribienė, S. Gegužis, P. Lapienė, J. B. Laučka, Julia Mack, M. Michelsonienė, V. Tyšlavienė, J. P. Tuinyla, M. Zujus, J. Glovackas, J. Ginkus.

Kunigų Vienybės Seimas

Kunigų Vienybės Seimas šiais metais įvyks Trečiadienį, spalio 5 dieną, kun. J. G. Čepukaičio, šv. Andriejaus parapijos klebono, globoje, 1913 Wallace St., Philadelphia 30, Pa. Iškilmingos šv. Mišios bus atliktos šv. Andriejaus bažnyčioje 9:00 a. m. Sesijos prasidės 10:00 a. m. čia pat salėje prie bažnyčios. Visi kunigai kviečiami dalyvauti šiame seime, nes yra daug svarbių dalykų.

Seimo išvakarėse, spalio 4 dieną, 7:30 p. m., šv. Andriejaus klebonijoje, įvyks Centro Valdybos posėdis. Visi C. Valdybos nariai prašomi dalyvauti.

KUN. K. A. VASYS,

Kunigų Vienybės Pirmininkas.

po daugelio metų — pasipuošę sidabru; bet veidas, akys, kaip žmonių sakoma, sielos veidrodys — tas pats, kaip jį matydavau prieš 40 ar daugiau metų. Rašysena — lygi, tiesi, be jokio nervingumo ar nepastovumo žymių, — ji nė dabar nėra pasikeitusi.

Paskutinėmis, tragiškiausiomis dienomis Lietuvai, 1944 metais vasarą, žemei virpant nuo kulfosvaidžių tratėjimo ir bombų spro-gimo, liepsnojant mūsų miestams ir kaimams, keliams nuo bėglių užtvinus, kai kiekvienas iš mūsų būrelio, bėgant toliau į Vakar-us, krintosi iš baimės ir susirūpinimo dėl savo likimo, Šaulys laikėsi heroiška, jis buvo toks pat, kaip ir visada, švelnus savo bičiuliams, ramus, nepasidavęs momento emocijoms ar chaotinės būklės nuotaikoms. Tai principų, proto ir valios asmenybė. Nuo Seminarijos ir Akademijos laikų ir dabar, gyvenant tremty, jo charakterio bruožų savybės išliko nepasikeitusios; jos tebėra pilnoj dvasinių galių reiškimosi harmoningoj pusiausvyros būsenoj. Vis tiek kokiose aplinkybėse, kokiais įvairių sąjūdžių laikotarpiais jam teko gyventi, dirbti ar kurti — jis tebėra tas pats Šaulys, žemaitis. Jo niekas nematė įsikarščiausio. Jis galėjo darniai veikti ir sugyventi su įvairaus politinio, socialinio, ideologinio nusistatymo žmonėmis. Linkęs labiau klausyti, negu daug kalbėti; dirbti, bet ne statyti pilis tuščiomis svajonėmis. Iš prigimties realistas, aristoteliškai-tomistinės galvosenos, pratęs drąsiai žiūrėti į tikrovę, kaip ji reiškiasi pasaulyje ir žmonijos gyvenime.

Prelato Šaulio veikimo dirva — buvo plati ir įvairi. Jis yra vienas iš pirmaeilių mūsų tautinio, politinio ir socialinio atgimimo pio-

nierių; vienas iš tų vyrų, kurie padėjo Lietuvai atsikelti, susiformuoti ir atsistatyti nepriklausomos valstybės pagrindais.

Jam teko dirbti daug, ir įvairiausiose srityse: karitatyvinėj, politinėj, administracinėj, pedagoginėj, pastoracinėj, visuomeninėj, socialinėj, mokslinėj. Sakyčiau, kad jo vardas, kaip ištikimo Tėvynės sūnaus, eina lygiagrečiai su Maironio, Jakšto, Vaižganto, Skvirecko, Būčio, Kmito, Krupavičiaus ir kitų didžiųjų savo epochos lietuvių dvasininkų vardais. Nors kiekvienas iš jų reiškėsi viešumoje pagal savo specifinį talentą ar vidaus balsą, nors ėjo skirtingais keliais, kaip buvo diktuojama sąmonės ar specifinių intucijios polinkių, vis tik jie susiduria viename taške — jie visi siekė tų pačių idealų.

Šaulys, kaip kunigas, Dieviškojo Mokytojo ikvėptas ir pašauktas dirbti Jo Bažnyčiai, mylėjo Tiesą, vieną, nedalomą, amžiną. Jai vienai tarnavo, vis tiek kokiose srityse ar aplinkybėse dirbo. Dominus solus dux ejus fuit — vieninteliu jo žemiškosios kelionės kompasu buvo Viešpats, pati šviesa, apšviečianti kiekvieną žmogų, kuris ateina į šį pasaulį.

Iš Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo garbingųjų ir šviesių signatarų daugelio nebėra gyvųjų tarpe. Kiti išvežti į Sibiro taigas, ar skursta tremtyje. Prel. Kazimieras Šaulys tebėra gyvas. Nėra miręs nė jo tikėjimas į Lietuvos prisikėlimą ir į naują mūsų tautos gyvenimą.

Chicago, Ill.
Marquette Park,
1949. VI. 14.

Galas.

Kanados Lietuvių Sąjungos Suvažiavimas

Sekmadienį ir pirmadienį, rugsėjo 4-5 dienomis...

Suvažiavimo programa: Rugsėjo 4 d. — 9-11 val. — Atstovų registracija...

KAI NEBEŽINO KAIRĖ, KĄ DARO DEŠINĖ...

Kokiomis priemonėmis išbrovė J. Juškaitis į KLT Toronto skyriaus valdybos pirmininko postą...

Tačiau, nežiūrint to, kad jis gavo labai mažą balsų rinkimų metu...

Ir kas gi iš viso šito išeina? Gi, kaip atrodo, nežino kairė, ką daro dešinė...

Iš viso p. J. Juškaičio landumas ir noras vadovauti — visus stebina...

Be to, juk nelabai seniai skaitėme oficialų paties J. Juškaičio pareiškimą "Naujienose"...

Nagi, ir paskutiniam "Nepriklausomos Lietuvos" numeryje (33, iš rugpjūčio 25 d.)...

AUDRA DAR NENURIMO?

(Atsakymas "Dirvai")

"Dirva" nr. 34 savo vedamajame sielojasi dėl Kanados lietuvių reikalų. Tai girtinas dalykas...

JEI NORI GREITAI ISMOKTI ANGLŲ KALBĄ, ISIGYK — "ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS"

Norintiems angliskai pagal gramatiką išmokti, patariama isigyti knygą ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS.

DARBININKAS 368 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

gali save apginti. Pone "Dirvos" redaktoriau, nesisielokite, dėl "DARBININKE"...

Be to, prašyčiau pono "Dirvos" redaktoriaus daugiau etikos ir asmenims bereikalingų titulų nedėti.

Kazys Aukštaitis.

Atsakant "Dirvai" norėtusi paklausti "Naujienų" ir "Nepr. Liet." kuris iš šių dviejų rašo teisingai apie Toronto KLS skyriaus susirinkimą.

Mandagiai kalbant, arba vienas arba kitas korespondentas meluoja!

"Nepriklausoma Lietuva" aprašydama Montrealio KLS skyriaus susirinkimą rašo: "Susirinkime dalyvavo apie 20. Kadangi tuo pačiu metu toje pačioje salėje vyko Trečinių susirinkimas..."

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Sv. Kazimiero Parapijos Klebonavimo Suktakties Paminėjimas

Sv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. Augustinas Petraitis rugpjūčio 28 d. minėjo savo vardadienį...

P-lės Reginos Špakevičiūtės Šokėjų Grupė, Pirmadienį, Rugsėjo 5 d. dalyvaus Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių, Brockton, Mass., Piknike

Žiūrint iš kairės į dešinę sėdi: Irena Laurinaitytė, Marytė Peldžiūtė, Violeta Karosaitė, Regina Špakevičiūtė — mokytoja, Birutė Orintaitė, Liuda Meceraitė, Irena Eitavičienė, muzikantas — Jurgis Laurinaitis.

Stovi: Z. Mereckas, Kęstutis Kelinskas, Antanas Barčiulis, Al. Lauraitis, Julius Špakevičius, Teodoras Mitkus, Jurgis Laurinaitis. Paveiksle nėra Danutės Špakevičiūtės, Olimpijos Jalmokaitės, J. Varancko ir F. Šmito.

nepasirodyti neišmanėliu. Antara, Trečiniai daro susirinkimus antrą mėnesio sekmadienį, kuris kaip tik buvo įvykęs VII. 14 d., o ne 21 d.

LAWRENCE, MASS.

Išikūrė Lietuvių Kultūros Instituto skyrius

Lietuvių Kultūros Instituto Pirmininkas kun. P. M. Juras š. m. rugpjūčio m. 26 d. Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje Lawrence, Mass. sukvietė Lietuvių Kultūros Instituto steigiamąjį susirinkimą.

LAWRENCE, MASS.

Išikūrė Lietuvių Kultūros Instituto skyrius

Lietuvių Kultūros Instituto Pirmininkas kun. P. M. Juras š. m. rugpjūčio m. 26 d. Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje Lawrence, Mass. sukvietė Lietuvių Kultūros Instituto steigiamąjį susirinkimą.

Šiose iškilmingose pamaldose dalyvavo šv. Onos draugija su savo vėliava ir narės bendrai ėjo prie šv. Komunijos.

Šia proga tenka paminėti, kad prieš 20 metų, tai yra liepos 7 d., kun. J. J. Jakaičiui išvykstant pas tėvus Marijono, jo vietą užėmė kun. Aug. Petraitis, kuris dar rado nebaigtas mokėti parapijos mokyklos statymo skolas, kurių buvo apie \$50,000.

Dabar jau visos parapijos skolos yra išmokėtos ir parapija turi Amerikos Bonais ir pinigais apie \$60,000.

Beto, parapija turi dideles išlaidas savo puikios, su devyniais skyriais, mokyklos ir vienuolyno išlaikymui.

ATEITININKŲ ŠVENTĖ Waterbury, Conn.

Sekmadienį, rugsėjo (September) 4 d., Waterbury Ateitininkai švenčia pirmąjį metinę šventę. Programa:

1. Šv. Mišios — 11 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje (46 Congress Ave.). Pamaldų metu bus bendrai giedama šv. giesmės ir einama šv. Komunijos. Šventei pritaikintą pamokslą pasakys Prelatas J. Balkūnas (Maspeth, L. I., N. Y.).

2. Iškilmingas Posėdis — 3 val. p. pietų parapijos naujosios mokyklos svetainėje (John St.). Dalyvaujant daugeliui garbingų svečių, naujieji nariai duos iškilmingą priesaiką.

3. Meninė Dalis — 7:30 vakare toje pačioje svetainėje bus suvaidinta "Sekminių Vainikas" — vienaveiksmis, linksmas lietuviškojo kaimo vaizdelis, pajautrintas dainomis bei tautiškaisiais šokiais. Po to — bendri šokiai ir žaidimai.

KENNEBUNK PORT, ME.

Svečiuose Pas Tėvus Pranciškonus

Jau antrą kartą tenka aplankyti Tėvus Pranciškonus, gyvenančius Maine valstybėje prie gražaus Atlanto vandenyno pakraščio Kennebunk Port. Šiais metais atstogos buvo lyg trumpesnės: laikas taip greit prabėgo maionijoje ir lietuvišku mu alsuojančioje vietoje.

nesijausi maloniai, kai tave su šypsniu pasitinka vienuolyno viršininkas, tėvas gvardijonas Jurgis Gailiūsis. Pasitinka taip lyg būtumė geriausi pažįstami, artimiausi giminės.

Tėvas viršininkas pats arba jo vikaras Tėvas Bernardinas Grauslys kiekvieną svečią apvedžioja po vienuolyno parką, nuveda prie tiltelio, kuris jungia su Atlanto vandenimis, apžvelgia vienuolyną ir koplyčią. Visur švaru, visur gražu. Idealesnės vietos atstogoms ir nebereikia: juk niekuo neturi rūpintis, nebent prisiminti, kad laikas yra valgyti.

PAIEŠKOJIMAS

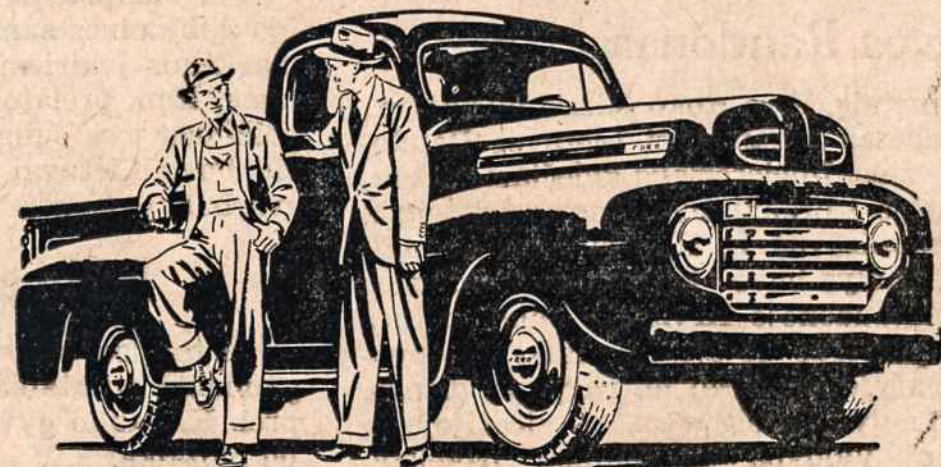
Ieškau namų ruošos darbo. Aš esu trečtinė, neseniai atvykusi į Ameriką, ir turiu 1 metų rpusės dukrelę. Atlikčiau visus namų darbus. Norėčiau gyventi Bostone ar apylinkėje. Rašykite — Mrs. Dona Valinčius 266 Conwey Street Greenfield, Mass.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

Naujos Mažesnės Kainos!

PUIKŪS NAUJI

FORD Bonus Built TRUCKS

DABAR! Jūs galite sumažinti kainą Fordo Bonus Built Trokų užtikinti j darbą pigiau perkant, kaip niekad taip nebuvo! Paminyk savo seną karą į Ford Troką, gaudamas labai didelę nuolaidą, visoje istorijoje ir perkant nekuriuos modelius sumažinta kaina.

Mes Padidinome Mainus! Mes pakėlėme kainas duodamų mainan. Mūsų pardavimo apyvarta yra didžiausia kaip kada nors ir buvusi. Mes esame pasirengę su jums "dylinti". Pašaukite mus telefonu apkaunuoti jūsų seną troką.

Pasirink iš Virš 150 Modelių! Štai Fordo Trokas dėlei jūs bile kokiam darbu. Virš 150 modelių, pasirinkant nuo pusės tono "Pickups" iki 145 arklų jėgos DIELELIEMS DARBAMS, didžiausiu Fordo Trokai, kada buvo padaryti.

Fordo Trokai Ilgiau Tveria! Fordo Trokai yra Bonus Built. Labai stiprios konstrukcijos, kiekvienoje dalyje, tas reišia ilgesnį troko gyvenimą. Naudojant vėliausia registracijos datą, iš 6,100,000 trokų apdraudus kompanijos ekspertai prrodė, kad Fordo Trokai ilgiausiai tveria!

Greitai Pristatomi Visi Išskyrus Keletą Fordo Modelių! The "Seller's Market" praėjo. Mes galime daugelį modelių pristatyti tuojau. Mes galime pristatyti prieškariniu tempu, išskyrus kelius Bonus Built Trokus.

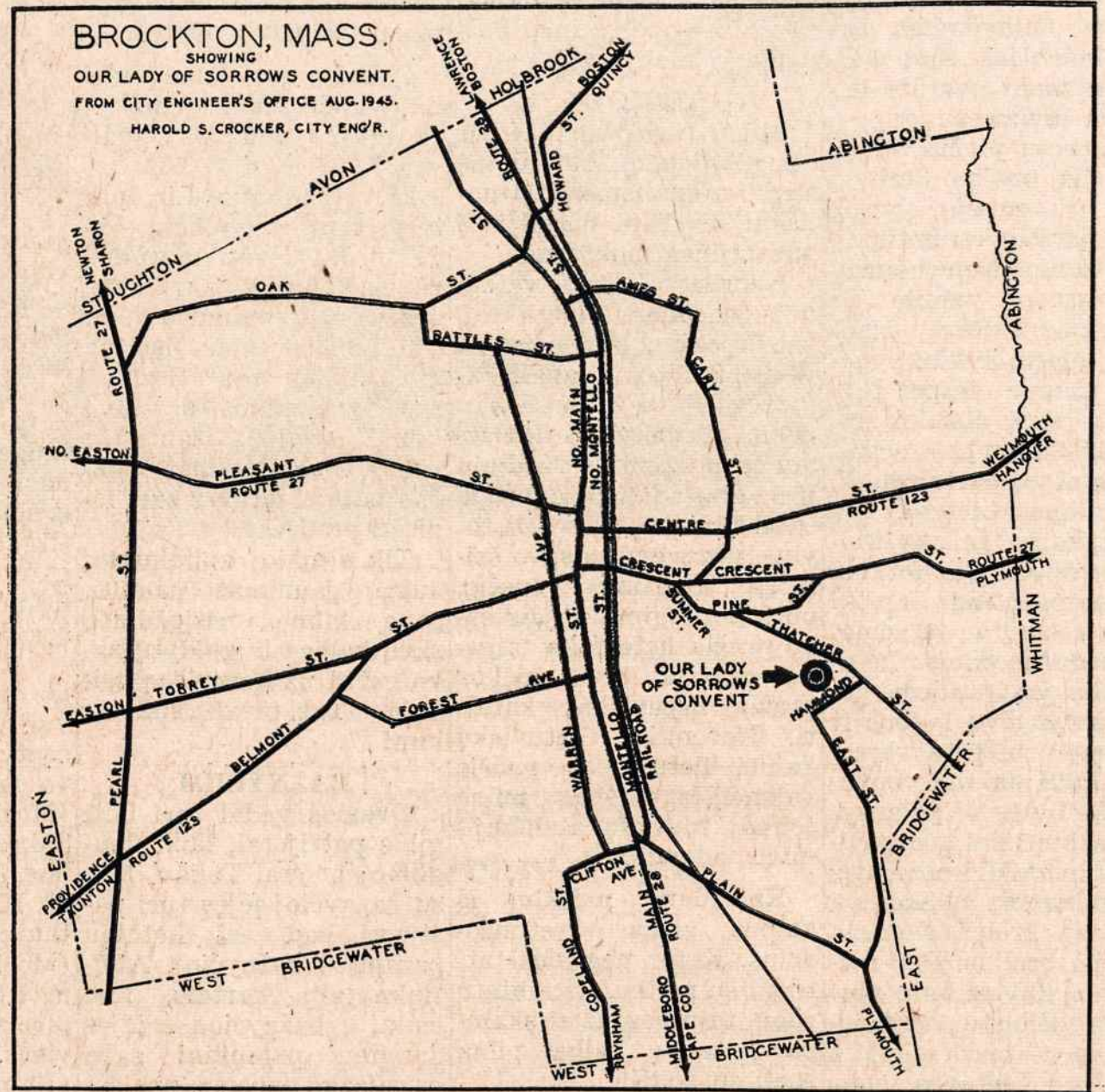
PADARYTI STIPRESNI, KAD ILGIAU DEVETUSI!

Nauji Lengvi Išsimokėjimai

VISI KELIAI VEDA Į BROCKTONĄ!

Moterų Senelių Prieglaudos Statybos Fondui Didelis PIKNIKAS

Jezaus Nukryžiuotojo Seselių
Vienuolyno Sodyboje
LABOR DAY -
Rugsėjo-Sept. 5, 1949
Thatcher Street, Brockton 54, Mass.
ŠOKIAMS GROS AL STEVENS ORCHESTRA

Graži dienos programa -
10 val. Iškilmingas šv. Mišias laikys Jezaus Nukryžiuotojo Seselių Rėmėjų Organizacijos pirmininkas Kun. Pranciškus M. Juras.

Pamokslą pasakys iš Maspeth, N. Y. atvykęs išžymus pamokslininkas Prelatas Jonas Balkūnas. Po pamaldų įvyks Seselių paruošti skanūs lietuviški pietūs. Ten pat bus įvairūs stalai su užkandžiais ir gėrimais.

Po pietų bus meniška programos dalis: p-lės Špakevičiūtės vadovybėje šoks tautiškus šokius iš tremties atvykęs jaunimas. Gros puikus benas. Prie to yra turtinagai pasiruošta su gražiomis dovanomis, kurios bus patiekta da-

lyviams ir visiems to parengimo rėmėjams. Tarpais bus dainos su muzika... Visus Amerikos, o ypač Naujosios Anglijos, lietuvius, kviečia dalyvauti Seselės ir jų Vienuolyno-REMĖJAI.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Nuoširdi Padėka Lawrence'iams
Nuoširdžiai dėkojame didžiai gerbiamam kunigui Pr. M. Jurui ir jo geraširdžiams parapijiečiams už leistą rinkliavą pereinantį sekmadienį, rugsėjo 28-tą d. senelių - moterų prieglaudos fondui. Iš viso buvo surinkta \$285. Didis dėkui už tai uoliam klebonui kunigui P. Jurui, jo vikarams kunigui P. Sakalui ir kunigui J. Bernatoniui ir toms darbščioms panelems, kurios padėjo rinkti aukas prie durų: P. Syslavičiūtei, A. Panuškytei, P. Rimaitei, M. Phillips, O. Marcinkevičiūtei, N. Neverskytei, A. Marcinkevičiūtei ir O. Švenčionytei.

Albert R. Barker
Pirmiau - Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išgaminuoti akis ir pritaikinti akinius.
Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
207 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass.

W. J. Chisholm GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

Lai gerasis Dievas atlygina jums visiems už tokį kilnų galtingumo darbą, suteikdamas jums tą didį šimteriopą, kurį pažadėjo net ir už stiklą vandens, suteiktą Jo vardu.
Prisimename ir prisiminsime jus kasdieną savo maldose. Pasilieikame visuomet jums dėkingos!

NEW BRITAIN, CONN.
Tremtinių skaičius didėja

I mūsų koloniją atvyksta vis daugiau, ir daugiau tremtinių. Pereitą savaitę atvyko ponija Elzbieta Račiūnienė su sūnumi Kazimieru ir laikinai apsisotojo pas vyro brolių A. Račiūną.
Ponia E. Račiūnienė, tėvų pavarde Paulioniūtė, kilusi iš Kalvarijos parapijos. Jos vyras ir du sūnūs, kurių vienas kunigas Marijonas, likosi Lietuvoje. Apie jų likimą žinių šiuo metu nėra. Sūnus Kazimieras yra baigęs technikos mokslą. Linkime jiems gero pasisekimo šioj šalyje.

Seimyniškas pobuvis
Pereitą sekmadienį, kelios šeimos iš New Britain buvo nuvykusios pas p.p. A. M. Armaną Hartford, Conn., kur gražiai praleido laiką jų jaukioj pastogėj bei gėlėmis apsidintame kieme, užkandžiaudami bei besikalbėdami.
Čia viešėjo ir p.p. Lambertai,

kurie tik dvi savaitės laiko, kai atvyko iš tremties. Arčiau susipažinus su p. Pr. Lambertu, pasirodė, kad jis yra vienas iš pirmųjų kūrėjų Lietuvos operos ir turi gerai išlavintą balsą. Daug yra darbavęs kartu su A. Vanagaičiu, J. Alšausku, Brunza ir kitais žymiais Lietuvos menininkais.

Sveikiname p.p. Lambertus ir linkime gero pasisekimo naujoji tėvynėj. Būtų malonu, kad p. Lambertas viešai pasirodytų mūsų tarpe su savo puikiai išlavintu balsu.

Priminimas Sąjungietėms
Rugsėjo mėnesio susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d. vakare parapijos salėje. Malonėkit visos dalyvauti.
B. M.

NEWARK, N. J.

Š. m. rugsėjo mėn. 11 d. Newark'e įvyks Tautos šventės minėjimas.
10:30 val. iškilmingos pamaldos Svč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. 6 val. po piet lietuvių parapijos salėj (207 Adams St.) meninė dalis; programoje: paskaita, montažas - dainos, deklamacijos, tautiniai šokiai. Po programos pasišokimas ir pasivašinimas. Prašome visus tautiečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti.
Rengėjai

ATHOL, MASS.

Rugsėjo 4 dieną, 1949 m. Šv. Pranciškaus parapija, Athol, Mass. rengia pikniką Gabrio parke, Tully, Mass. Tai bus paskutinis didesnis piknikas šiais metais minėtame parke. Tikimasi susilaukti svečių iš apylinkinių kolonijų. Report.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Lietuvos Vyčių 36-tas Seimas be skirtumo amžiaus ar profesijos.

Malonu šiuo kart pakviesti Lietuvos Vyčių seimą mūsų dvasios vadus, veikėjus, kitų lietuviškų organizacijų ir įstaičių vedėjus ir atstovus ir bendrai visus, kurie šiam lietuviškam - katalikiškam veikimui pritaria.

Negalintieji dalyvauti seime ir norintieji šį veikimą paremti, gali pasiūsti dabar ar seimo dienomis, nors mažą auką: - Knights of Lithuania Convention, Liberty Hall, 269 Second Street, Elizabeth, N. J. Amerikos lietuvių parama ir gera valia yra mums labai reikalinga ir bus be galo aukštai įvertinta.

Tad visi, vienai ar kitaip, dalyvausime Lietuvos Vyčių 36-me Seime!

Juozas Bulevičius,
Liet. Vyčių Centro pirmininkas
Ona Klinauskaitė, Raštininkė.

Lietuvis, Prancūzijos Filmų Pažiba

Jokūbas Šernas (Jacques Šernas) yra prancūzų kino žvaigždė. Jis yra gimęs Kaune, liepos 30. 1925. Jo tėvas, biržietis, teisininkas, Jokūbas Šernas, liuteronų dvasiškis, yra pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją Vilniuje, Vasario 16, 1918.

Atsiskyręs nuo pirmosios savo žmonos, išvykusios mokytojauti į Chicago, Ill., vedė antrąją žmoną, kuri yra Jacques Šerno motina.
Pastaroji Žisle, buvo žydaitė; ištekdama už Šerno, pakeitė religiją. Jacques tėvas mirė Kaune.
"M. L."

Darbu Parūpinimas

Daržininkai, parkų specialistai, neseniai atvykę ir dar neturį darbo savo specialybėje, arba su per mažu atlyginimu, gali skubiai kreiptis į Liet. Gen. Konsulatą, suteikdami apie save biografines žinias, nurodant pajėgumą fiziniam darbui (8-9 vi. dienai), šeimos sudėtį ir visų amžių, ir jeigu dabartiniu atlyginimu nepatenkintas - nurodyti kiek dabar gauna. Pervaziavimas į naują darbovietę nebus apmokėtas. Reikia nurodyti smulkiau savo specialybę, igytą ilgametę praktiką: mokslu ar praktika, kaip tai šiltnamiuose, prie medelynų ir t.t. Galime tarpinkauti keletai specialistų.

Kas norite įsigyti Saulėje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:
CHAS. LUKSIS
Realstatininkas
710 N. Van Ness Ave.,
Hollywood 38, Calif.

Lietuvos Generalinis Konsulas
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

DEL PASTATYMO PAMINKLU Atsilankykite pas
Gate City Monument Co.
GRANITE MEMORIALS
321 W. Hollis St.,
Nashua, N. H.
Norintieji pas mus atvykti, telefonuokite Nashua 4251. Transportacija dykai, nežūrint, kad nepirkumėte.

PASAKŲ KNYGA - "Kur Bakužė Samanota"

Parašė **A. Vaičiulaitis**
Šioje apysakų knygoje "KUR BAKUŽĖ SAMANOTA" telpa be galo įdomių 12 istorijų ir 12 pasakų, kaip tai: "PABEGELIAI", "LOKYS IR VOVERĖ", "OZIO BALSAS", "ADOMAS IR IEVA", "UODAS", "POPIEŽIAUS PAUKŠTYTĖ", "ŠENAS KARVELIS ALEKSANDRAS", "ŽIOGŲ DAINA" ir t.t.
Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00. Užsakant šią knygą nereikia mums lašką rašyti, tik įdėkite iškirptą kuponą su \$2.00 į konvertą ir prisiųskite "Darbininkui". Gavę kuponą, tuojau nusijusme jums knygą. Rašykite:
"DARBININKAS"
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.
"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI: -
Šiuomi siunčiu jums \$2.00 ir prašau atsiųsti pasakų knygą - "KUR BAKUŽĖ SAMANOTA".
Vardas
Adresas

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Atvažiuoja. Rugs. 10 d., Tėvas Vladas K. Jeskevičius, S.J., atvažiuoja Bostonan kelionoms pasisvečiuoti pas savuosius. Ta proga padės vietiniams kunigams sekmdienį.

Ragino. Vietiniai kunigai patarė žmonėms dvasiniai prirengti vaikučius ir jaunimą naujo meto mokslui, kurs pr-

sideda kilnią Marijos Gimimo Dieną rugsėjo 8-tą. Šią Lietuvai ir visai krikščioniškai reikšmingą dieną šv. Mišios bus laikomos abiejų šv. Petro parapijos mokyklų vaikučiams ir tėvams salėje, 492 E. 7th St., 9 v. r. Po pamaldų vaikai eis į mokyklos kambarius pradėti metų darbą.

Kunigai ragino visus padėti malda ir pavyzdžiu vaikučiams tinkamai pradėti mokslo metus.

7 v. v. bus trumpos šventės pamaldos bažnyčioje. Gera proga visiems bendrai paprašyti Mariją mus ir mūsų vaikus ypatingai globoti.

Susirinkimas. Trečiadienį, po šv. Teresės Novenos pamaldų, išvakarėje Panos Marijos didžios šventės įvykis viešas susirinkimas tikslu gauti daugiau rinkėjų Bostono Lietuvių Tag Day. Tėvas J. J. Jakaitis, MIC., ves pamaldas. Susirinkime pakalbės Tėvas Jakaitis ir tėvas Vengras. Kviečiame visus — ypač organizuotą jaunimą į darbą.

Visų Tremtinių Dėmesiai
Bostono miesto vadovybė parodė didelį lietuvių šalpos reikalų supratimą ir malonų tam palankumą, leisdama š. m. rugsėjo 10 dieną viešą rinkliavą (Tag Day) Bostono gatvėse. Tačiau ta rinkliava duos laukiamų vaisių tik tada, kai mes visi aktingai joje dalyvausim, aukodami ir aukodamiesi. Suprantama, kad neseniai iš tremties atvykusieji daug aukoti neturės iš ko, bet už tai, beveik visi gali aukotis patys ir tą rinkliavą paremti, dalyvaudami rinkėjais ir rinkėjomis. Rinkėjų reikia labai daug — net 2000(!). Juo daugiau rinkėjų pasklis Bostono gatvėse, tuo geriau rinkliava pasiseks.

Mes tremtiniai gerai žinome, ką reiškia neturėti ko valgyti ir kuo apsirengti, per 4 tremties metus patys tai išgyvenom. Todėl ateikime į pagelbą vargantiesiems savo broliams ir seserims, dalyvaudami rinkliavoje visi be išimties. Tik ligoniai, tą dieną dirbantieji ir maži vaikai yra laisvi nuo to darbo, o visi kiti nuoširdžiai yra prašomi ir įpareigojami būti rinkėjais. Nemažas būrys tremtinių jau užsirašė rinkėjais, bet dar daug yra neužsirašusių. Prašome ilgai nederlioti, bet tuojuos pat nuvykti į BALF 17-to skyriaus būstinę 545 E. Broadway, So. Boston, Mass. ir ten užsiregistruoti. Atlikime savo pareigą, kad

JO EKSCLENCIJA ARKIVYSKUPAS CUSHING REMIA TAG DAY

Š. m. rugpiūčio 31 dieną buvo J. E. Arkivyskupo Cushing priimta BALFo delegacija: p. K. Namaksy, p. J. Kas-Kasmauskas, p. Wm. Šimkus, p. J. Arlauskas ir p. Ant. Juknevičius.

Delegacija išdėstė Jo Ekscelencijai lietuvių tautos didelę tragediją bei tremtinių sunkius vargus ir BALFo pasiryžimą surengti Bostone Tag Day tremtinių gelbėjimo darbui paremti.

J. E. Arkivyskupas nuoširdžiai domėjosi delegacijos pasakojimais ir pažadėjo savo

į mus dedamos viltys būtų pateisintos mūsų darbais. Stasys Lušys,

Tremtinių Ratelio Pirmininkas. Lankėsi

Šiomis dienomis redakcijoje lankėsi per New Yorką iš tremties atvykęs Povilas Tautvaišas, Lietuvos šachmatų meistras, gynęs jos spalvas tarptautiniuose šachmatų turnyruose: 1936 m. Muenchene ir 1939 m. Buenos Aires, taip pat Suomijoje, Latvijoje, Estijoje ir Baltijos jūroje (Minske), paskutiniams metais ir tremtyje. Seniau čia gyvenęs šachmatininkas Kazys Markevičius savo Kolegą Tautvaišą supažindina su žymesniais Bostono šachmatininkais amerikiečiais. Kalbama apie šachmatų skyriaus "Darbininke" įvedimą.

Lifetime Stainless Steel virimo puodai

yra garantuoti visam gyvenimui. Jie niekada nepajuosta, suvartoja mažai kuro, sutaupo maisto mineralus ir juos labai lengva plauti.

Pagal pranešimą didžiausiam Amerikos magazine "Life" tie puodai sutaupo maistą ir kurą vertės \$189.80 per metus. Tie puodai parduoda tik per agentus. Daugiau žinių galesit gauti iš lietuvių bonded agento jei parašysit: P. O. Box 72, Dorchester, Mass. arba pašaukit telefonu — GENEVA 6-1121

Kaip Lietuvoje Ant Šventoriaus

Kaip Lietuvoje, laimingais laikais, per atlaides po pamaldų, ant šventoriaus vykdavo senų pažįstamų malonus susitikimas, pasimatymas, šeimyninėmis žiniomis pasidalinimas, ir t.t. Tas pats dabar vyksta prie lietuvių šv. Petro par. bažnyčios po sumai, kuomet iš bažnyčios išeina keli šimtai tremtinių. Kiek čia įvyksta malonių susitikimų, pasimatymų, pasikalbėjimų. Vieni atvykę prieš metus ar kelis, kiti prieš mėnesį ar kelias savaites, o kiti tik "vakar nuo laivo". Čia susitinka iš Lietuvos dar nesimatę kaimynai, ar bendrą vargą vargę tremties stovyklose. Susitinka raudonojo siaubo išblaškyti Lietuvos sūnus ir dukros.

Maldoje, bendroje lietuviškoje giesmėje savo dvasią atgavine, maloniai pasikalbėję skirstosi savo pertraukto gyvenimo kurti. Rap.

ALEXANDER'S CO. 414 W. BROADWAY, So. Boston 27, Mass.

paramą Tag Day vykdant. Atsisveikindamas Jo Ekscelencija palinkėjo surinkti mažiausia — \$10,000.

Pažymėtina, kad J. E. Arkivyskupas Cushing yra BALFo garbės narys.

Daug Vargo Matę Dzūkai

So. Bostone gyvena daug iš Alytaus ir Trakų apskričių. Šiandien jie gražiai, dažnas savo namuose gyvena. Jų namuose švaru, turtinga ir kultūringa. Ir malonūs žmonės pasikalbėti.

— Gražią šeimyną užauginote, — sakau poniai Rožei ir ponui Pranui Lukaševičiams, sužinojusi, kad net tris dukras ir keturis sūnus išleido į pasaulį.

— Ir visi jie moka lietuviškai skaityti ir rašyti, — lyg mano klausimą atspėjusi sako p. Lukaševičienė. — Turiu žentų ir marčių. Susilaukiau 16 anūkių ir 3 proanūkus. Į Ameriką kėlėmės trimis atvejais. Esame nuo Liškiaivos.

— Daug vargo pradžioje turėjote?

— O taip, nelengva buvo su tokia šeimyna, — atsідūsdoma pasakoja p. Rožė. — Gyvenimo mokyklą perėjau labai gerai. Ir diplomą gavau. Šių metų pavasarį su vyru atšventėm 50 metų vedybų sukaktį — auksinį jubiliejų.

Savo namuose, 688 E. 6th St. gyvenantieji p.p. P. ir J. Aukštikalniai taip gi simpatingi ir gražiai lietuviškai kalbantieji. Nemuno aukštupio vaikai, kuriems lietuviški reikalai yra prie širdies.

Siųvėjas W. Barevičius, 458 E. 6th St., jau kelintas mėnuo sirginėja. Vyresnioji duktė priklauso Vyčių draugijai.

Gražiose namuose, 632 E. 3th St., gyvena Konstancija ir Juozas Kuncevičiai. Turi marčių ir žentą. Jų darželyje raudau žalių rūtų krūmą. Puiku! Savo namuose kaip savo dukrą globoja vieną tremtinę zanavykę. Ed. K-nas.

Kaip Lietuvoje Ant Šventoriaus

Kaip Lietuvoje, laimingais laikais, per atlaides po pamaldų, ant šventoriaus vykdavo senų pažįstamų malonus susitikimas, pasimatymas, šeimyninėmis žiniomis pasidalinimas, ir t.t. Tas pats dabar vyksta prie lietuvių šv. Petro par. bažnyčios po sumai, kuomet iš bažnyčios išeina keli šimtai tremtinių. Kiek čia įvyksta malonių susitikimų, pasimatymų, pasikalbėjimų. Vieni atvykę prieš metus ar kelis, kiti prieš mėnesį ar kelias savaites, o kiti tik "vakar nuo laivo". Čia susitinka iš Lietuvos dar nesimatę kaimynai, ar bendrą vargą vargę tremties stovyklose. Susitinka raudonojo siaubo išblaškyti Lietuvos sūnus ir dukros.

Maldoje, bendroje lietuviškoje giesmėje savo dvasią atgavine, maloniai pasikalbėję skirstosi savo pertraukto gyvenimo kurti. Rap.

ALEXANDER'S CO. 414 W. BROADWAY, So. Boston 27, Mass.

Lietuviška Daina Broadway'uje

Broadway rasime kiekvienam didesniame Amerikos mieste, bet So. Bostono Broadway iš jų išsiskiria. Juk šis didžiausias Bostono priemiestis, kaip Kauno šančiai, yra gausiai lietuvišaus apgyventas. Tad Broadway'aus dažname name yra lietuvių štorai (parduotuvės), salūnai (svetainės, ofisai (kontoros, įstaigos), gydytojai, spaustuviės ir laikraščių leidyklos. Dėl to So. Bostone gyvena lietuviai, naudodamies tik savo tautiečių patarnavimais, gali ir be kitų kalbų apsieiti. Čia net ir kitataučių parduotuvėn užėjus gali lietuviškai susikalbėti. Vienur žydelis iš Lietuvos dar neužmiršęs lietuviškai, kitur "lenkas" ar "gudas" iš Vilniaus krašto dar lietuviškai moka, trečiur net turkas moka tave lietuviškai pasveikinti.

Vakare einant Broadway'jumi nuo įvairiaspalvių šviesų akys raibsta. Pačiame centre didingai, lyg Herkulo vartai, vienas prieš kitą stovi lietuvių piliečių klubo nupirkti banko rūnai ir "Darbininko" namai. Broadway'jumi eidamas dažnai išgirsti lietuviškai kalbant.

Eini Broadway'jumi ir galvoji apie Kauno Laisvės Alėją dar pradžioje Lietuvos nepriklausomybės, kada Lietuvos miestai laukė atlietuvėjimo. Ten irgi buvo margos iškabos: lietuvis prekiauvo greta žydo, ruso ar lenko. Po metų, kitų atgijęs lietuviškasis kaimas davė visai kitą veidą Kaunui ir kitiems Lietuvos miestams. O kad taip So. Bostono lietuvių jauniosios kartos atgytų ir drąsiau lietuvišais visur pasireikštų...

Kai aną vakarą ėjau Broadway'jumi ir galvojau apie rytoj, mano mintis nukėlė į Nemuno šalį iš vieno gražaus namo pro atvirą langą skambanti lietuviška melodija:

Lietuva brangi, mano tėvyne.. Edka.

Žinotina Ateitininkams

Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 4 d., Bostono skyriaus ateitininkų sendraugių susirinkimas, kuris paprastai šaukiamas kiekvieną 1-ąjį mėnesio sekmadienį, neįvyks, kadangi daug sendraugių tą dieną išvyksta į Waterbury ateit. sendraugių skyriaus metinę šventę. Valdyba:

- Frank Ivas, 736 E. Sixth St., renka parašus kandidatuoti į Bostono miesto šešto skyriaus atstovus.

Minės Rugsėjo 8 Dieną

Tremtinių Ratelis Bostone š. m. rugsėjo mėn. 8 dieną 7:30 val. p. p. šv. Petro lietuvių parapijos svetainėje (po bažnyčia) turės iškilmingą susirinkimą rugsėjo 8 dienos paminėjimui.

Tremtiniai vykdam į susirinkimą gali atsivesti svečių savo pažįstamų seniau čia gyvenančių Amerikos lietuvių.

Ratelio Valdyba.

Jos Pasitinka Tremtinius

DP biliaus vykdymas Europoje ir Amerikoje pareikalavo didelės organizacijos ir daug apmokamų bei neapmokamų pareigūnų, pasišventėlių. Sklandesniam DP paruošimui, išsiuntimui ir priėmimui labai daug reikiama JAV labdaringos organizacijos, ypač NCWC ir Raudonasis Kryžius. Kaip tik NCWC tarnyboje Bostone ir kituose uostuose tremtiniams iš laivo išlipus patarnavimus atlieka daug lietuvių.

Kai tremtiniai su labdaringų organizacijų ženklais apleidžia laivą, juos pasitinka pirmieji Amerikos reprezentantai, tartum rinktiniai vyrai, gražūs policininkai, paškuai taip pat mandagūs muitininkai. Iš jų apsiėjimo tremtiniai pirmiausia sprendžia apie Amerikos demokratiją, tvarką ir kultūrą. Malonios, raudonu kryžium pažymėtos uniformuotos amerikėtos su šypsena vaišina gėrimais ir užkandžiais. Toliau tremtinius per visas neišvengiamas stacijas iki traukinio ar autobusų globoja įvairių tautybų ponios ir ponai. Lietuviams visada mielai ir linksmi vertėjomis ar kuo galėdamos, patarnauja vietinės lietuviš. Tai tikrai pasišventėlių būrelis. Beveik prie kiekvieno su tremtiniais atėjusio laivo Bostono uoste mes matome ištisais pusdieniais, o kartais ir dienomis, savo brangų laiką begaištančias šias Bostono lietuvių tarpe žinomas ponias: B. Cunienę, A. Janušonienę, M. Gailienę, H. Stukienę, A. Zokienę, B. Stravinskienę, M. Druzdienę, F. Duserickienę, M. Valatkienę ir ponus: S. Mocky, S. Kontautą.

Nuo 1948 m. lapkričio mėnesio, kada įplaukė pirmasis laivas, tik bene viena laivą praleidau čia nebūdama, — sako p. B. Cunienė, darydama atžymėjimus sąrašė po mūto kontrolės išėjusių naujųjų ateivių. — Tada buvau išvykusi atostogų, poilsio. Kitos mano bendradarbės taip pat yra uolios NCWC tarnyboje.

— Galima įsivaizdinti, kaip

smagu laive per garsiakalbį ir išlipus išgirsti lietuvišką žodį, — sako dažnas tremtinis. Kiekvienas naujųjų ateivių su pagarba prisimena tas poniais, be kurių patarnavimo formulų atlikimas uoste, nemokant anglų kalbos, būtų labai varginantis. Jų pasiaukojimą tremtiniai aukštai vertina. Ed. Karnėnas.

Parsiduoda biznis

Restoranas su alumi ir vynu labai judrioj gatvėj, apmokėjus 4 darbininkus ir visas išlaidas, lieka gryno pelno virš \$600 — Pigiai parsiduoda dėl išvykimo iš Bostono. Teirautis pas — Antaną Juknevičių, Lithuanian Agency, 545 Broadway, So. Boston Tel. SO 8-0606

Res. SO 8-3729 SO 8-4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. South Boston 8-2590 Avenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. SO 8-1437 South Boston 8-3960

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St. Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. Brockton 8-1580

W A I T T
FUNERAL HOME
30 Emerson Ave. Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. Brockton 3368

W A I T K U S
FUNERAL HOME
197 Webster Ave., Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykal NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

SO 8-4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway South Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SO 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 W. Broadway So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:— Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare. Seredomis: — Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.

SO 8-2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliaus, X-Ray aparatą Pritaiko akinius.
534 E. Broadway, South Boston, Mass.
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. AV 2-4026
J. Repshis, M.D.
Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road arti Uphams Corner Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2—4 ir 6—8.

IVAIRŪS SKELBIMAI
A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. South Boston 8-0948
Res. 37 Oriole Street West Roxbury, Mass. TEL. PA-7-1233-W

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynomis, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynomis ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.**
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškiene, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 3864-W
Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolų raštūninkę.
- SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA**
Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glinckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zalakis, 787 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolų raštūninkę.

Geriausia Užėga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE
Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

V. Č. Narimantas

Keli žodžiai lietuviškumo ugdymo klausimu

(Konkursinis straipsnis)

Kiekvienas žmogus priklauso kuriai nors tautai ir savo sieloje sukaupia tuos dvasinius turtais, — sąmoningus ir pasąmonius nusteikimus, gabumus bei polinkius, — kurie amžinai bėgyje susiformavo ir išaugo tautoje. Tautos galvojimas, pagrindiniai josios pasaulėžiūros bruožai, kūryba, jos praeitis ir papročiai, pagaliau kalba sudaro tai, kas tautai duoda atskirą individualią veidą bei charakterį.

Lietuvių tauta savo praeitimi, giliu, įsiveržusiu į visas gyvenimo sritis religingumu, tautodaile ir tautosaka, ypač savo lyrinėmis dainomis, kupinomis tyro jausmo, ilgesio ir skundo, pagaliau savo kalba, išlaikusia senovines formas ir taip gausia mažiųjų žybinėmis bei maloninėmis lytimis, ryškiai išskiria iš kitų tautų ir turi savitą lietuvišką charakterį.

Normaliose sąlygose tautoje josios tautiniai ypatumai vystosi ir eina natūralia kryptimi, nors ir esti veikiami kitų tautų kultūros įtakos. Tuo atveju, žinoma, ir apie tautos savumą ugdymą ar jų išlaikymą netektų kalbėti. Tačiau šiandien, kada lietuvių tauta yra bolševizmo — negirdėto purvo ant XX amž. civilizacijos veido ir sąžinės — fiziškai naikinama, o kita jos dalis yra išsisklaidžiusi po visą platųjį pasaulį, tenka rimtai kelti lietuviškumo išlaikymo ir jo ugdymo klausimą. Tai pagrindinis klausimas, kuris turi rūpėti kiekvienam lietuviui ir ypač kultūrininkams. Gi vykęs šio klausimo išsprendimas ir vykdymas — mūsų visų didžioji pareiga, padiktuota Golgotos viršūnėje kenčiančios tautos.

Pagrindiniai veiksniai ir institucijos, turinčios lemiančios reikšmės lietuviškumo išlaikymui ir jo ugdymui yra šeima, mokykla, bažnyčia, spauda ir viešasis visuotinis nusiteikimas. Tad iš eilės prie šių veiksnių ir teks ilgėliau ar trumpėliau stabtelėti.

Pagrindinė institucija, kur vaikas gauna pirmuosius išpūdzius, išmoksta tirti pirmuosius žo-sąmoningus ir pasąmonius džiūs, be abejonės, yra šeima. Čia vaikas jau motinos lopšinėje turi pajusti Nemuno bangavimą, Lietuvos miškų ošimą, o pasakose rasti pirmuosius lietuviškos dvasios ir pasaulėžiūros pradus, lietuviškose dainose išgirsti tautos širdies plakimą. Pagaliau bendra šeimos gyvenimo aplinka turi vaiką nuteikti taip, kad jis savo tautą pamiltų, ja gėrėtųsi ir didžiūtųsi. Tai didi tėvų pareiga, kuri turi būti sąmoningai suprasta ir griežtai bei intensyviai vykdoma. Savaimė suprantama, šiuos uždavinius sėkmingai atlikti gali tik lietuviška šeima, vadinasi, tokia šeima, kur tėvas ir motina ne tik kalba, bet ir galvoja ir jaučia lietuviškai.

Antoji institucija, ne mažiau svarbi, yra mokykla. Mokykla jau pilniau, sąmoningiau ir planingiau ugdo vaiko sieloje lietuviškumo pradus, suteikdamas žinių iš tautos praeities — istorijos, supažindindama su krašto gamtos grožiu, pagaliau su josios kūryba — literatūra etc. Taigi ir čia, t. y. kalbant apie mokyklos reikšmę, kelių nuomonių būti negali. Tad ir išvada tegali būti viena: kur yra lietuviškos mokyklos, stengtis jas remti ir išlaikyti, kur jų nėra — jas steigti. Tai, sa-vaimė suprantama, yra surišta ne tik su didelėmis išlaidomis, bet reikalauja ir tvirto pasiryžimo bei pasiaukojimo. Tačiau, jei kalbama apie lietuviškumo išlaikymą ir jo ugdymą, mokykla jokiū būdu negali būti užmiršta ar jos reikšmė sumažinta.

Pagaliau Bažnyčia, kuri žmogų pasitinka tik jam gimus, ji veda visą gyvenimą ir palydi į amžino poilsio vietą, taip pat neturi būti lietuviškumui indiferentiška, šalta. Čia žmogus turi ne tik religiskai, bet ir tautiskai - lietuviškai atsigausti ir stiprėti. Todėl yra labai svarbu, kad: 1. lietuviai bur-

Broliai ir sesės, skubiai kvieskite tremtinius! Rašykite tuojau darbo ir buto garantijas. Garantijų formas kiekvienu pareikalavimu prisiunčia — United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

VILNIAUS KATEDROJ

A. Vilainis

Ižengėme į Vilniaus katedrą. Prieangyje sėdi, taip kantrūs ir meldžiasi per visą dieną. Katedros lankytojai nesišykšti jiems

tųsi į lietuviškąsias para-pijas. 2. kad jos būtų ne tik religinio gyvenimo židiniai, bet taip pat ir lietuviškumo atsparos punktai. Bet bus per mažą, jei čia tebus girdimas lietuviškas žodis. Dar reikia, kad jis būtų gyvas, užde-gams ir, lyg geroji sėkla, smingąs į žmogaus širdį, kur jis stiprintų, drąsintų ir įpareigotų mylėti gim-tąją kalbą, lietuviškuosius papročius, pagaliau — visą tautą.

Tiek tėvams, tiek mokyklai ir bažnyčiai turi ateiti į talką spauda. Perjo-dinė spauda ne tik turi nuolat kelti šiuos klausimus ir budėti lietuviškos sąmonės žadinimo sargyboje, bet ir duoti teoretinės lektūros tėvams bei auklėtojams. Taip pat labai svarbu, kad vaikas visuomet atitinkamai pagal įvairius amžiaus laikotarpius turėtų ir tinkamos lektūros, kokios turėjo laisvoje Tėvynėje, o taip pat bent dalinai ir tremtyje. Taigi prie mokyklų bei parapijų turėtų būti ir lietuviškos skaityklos ir bibliotekos.

Chorai, teatrai, didžiųjų tautos vyrų bei svarbesniųjų josios gyvenimo momentų minėjimai turi stiprinti ir neleisti užgesti tai, kas yra įdiegta šeimoms, ar mokyklos. Tad, jei šeima, mokykla, bažnyčia, spauda ir viešasis lietuviškas nusiteikimas sąmoningai veiks vaiko, jaunuolio ir pagaliau suaugusio dvasių ir jo gyvenimą, bus lietuviškumui ugdyti ir jam išlaikyti pastatyta tvirtovė, kurios laiko dan-tys nepajėgs lengvai įkasti. Tačiau, kad tai galima būtų lengviau padaryti, iš viso, kad tai būtų galima, reikalinga stipri, gyva pasaulio lietuvių bendruomenės organizacija, kurios tam tikri organai visai planuoti, vairuoti ir vykdyti.

49. VIII. 22.

aukų. Dabar, kai karo mededrą. Prieangyje sėdi, taip kantrūs ir meldžiasi per visą dieną. Katedros lankytojai nesišykšti jiems

Katedra tuščia. Čia tik vieni šventieji ir statulos. Mes girdime net savo pa-dinių žingsnių aidą. Pirmo įspūdžio, pirmo žvilgsnio mes čia esame pritrenkti. Visur matosi fraskai, gipsatūros. Šypsosi sparnuo-ti angelai. Spalvingi ir puikūs dailininkų paveiks-lai. Jie atvaizduoja dangų ir rojų. Viskas čia pinasi saulėtose padangėse. Gau-tai rintis ir didingumas. Sunkūs skliautai verčia neužmiršti ir žemės. Ka-tedra mus žavi ne tik šventaisiais ir didingais ir paveikslais, bet čia matosi ir mūsų praeities ryškūs pėdsakai. Katedra galima pavadinti ir tautiniu pan-teonu. Ten kur spindi ži-ba' amžinoji ugnis greta didžiojo altoriaus žvelgia ir mūsų didysis genijus Vytautas pasirėmęs ant sunkaus kardo. Vienoje ir kitoje pusėje eilė koplyčių. Jos statytos didikų vėlyvų. Čia ilsisi jų kau-lentos ir matosi jų bius-tai. Visur, kur tik žvelgia akys, kalba senoji praei-tis. Ji tokia artima ir sa-va. Jos neįstengė uždengti ir lenkų ereliai savo šeš-liais. Jaučiama, kad čia šalia šventųjų plazdena dar ir Lietuvos karalių ir kunigaikščių vėlės. Ta di-dybė judina mūsų kraują ir mes jaučiame pasidi-džiavimą savo tautos gar-be.

Vilniaus katedra pasta-tyta ant Perkūno žinyčios pamatų. Už banyčios di-džiojo altoriaus yra laip-tai, kurie veda į požemį. Jais nusileidę, matome simbolinį Perkūno aukū-rą. Jis, kaip koks pamink-las, primena stabmeldys-tės laikus. Čia matosi perkūno statulėlė, akme-nys, anglys ir medžio nu-dėguliai. Toliau už jo pra-lidėda didelis erdvus po-žemis. Matosi daug kars-tų. Tačiau, kalbama, kad po bažnyčia esą ir daugiau požemių. Požemyje palai-

Nauji Tremtinių Transportai

Papildomas sąrašas atvyku-sių tremtinių 1949 m. rugp. 31 d. į New Yorko uostą laivu "General Haan".

Alksninis, Antanas į Berlin Center, Ohio.
Ambrozaitis, Elena, Birutė į Chicago, Ill.
Augulis, Stepas, Elena, Vy-kintas, Audronis į Spring Val-ley, N. Y.
Bilinskas, Mykolas į Haver-hill, Mass.
Galoskinas, Longinas, Chris-ta į Chicago, Ill.
Gustinas, Valdemaras, Roza-lija, Jonas, Algirdas į Wal-worth, N. Y.
Janulevičius, Juozas, Stasė, Aldona, Vida į Detroit, Mich.
Kazlauskas, Albinas į Wor-cester, Mass.
Kiznis, Jonas į Mars, Pa.
Kunskas, Jonas, Agota į Mars, Pa.
Kybartas, Stasys, Liudovika, Česlovas į Chicago, Ill.
Lapatinskas, Pranas, Jadvy-ga, Gražina, Vytautas į Chi-cago, Ill.
Leipus, Konstancija, Jurgis, Irena į E. Chicago, Ind.
Mažeika, Boleslavas, Emilija į Fond du Lac, Wisc.

Matulionis, Antanas, Ona, Regina, Eleonora į Jackson, Pa.
Mineiga, Jonas į Chicago, Ill.
Naida, Juozas į Marlette, Mi-chigan.
Narusevičius, Viktorija į Spring Valley, N. Y.
Nausėdas, Vincas, Petronelė, Juozas į Chicago, Ill.
Norkus, Juozas į Benton Har-bor, Mich.
Paplenas, Jonas, Bronislava, Ruta, Auksė į Chicago, Ill.
Petruilis, Magdalena, Ona, Jo-nas į Orland Park, Ill.
Polikaitis, Balys, Saliomėja, Ada, Antanas, Juozas, Ona į E. St. Louis, Ill.
Roversteinas, Liudvikas, Ur-šula į Cleveland, Ohio.
Stelmokas, Jonas į Pottsville, Pa.
Strungys, Eugenija, Romual-das, Vidas į Thorp, Wisc.

Šukys, Jonas, Agota, Jonas, Sofija, į Colema, Mich.
Svenson, Alfred į Cape Cod, Mass.
Urka, Juozas į Philadelphia, Pa.
Utara, Jonas į Maywood, Ill.
Vilutis, Vytautas į So. Bos-ton, Mass.
Vyšniauskas, Konstantinas, Zinaida, Konstantinas, Galfira į Brooklyn, N. Y.

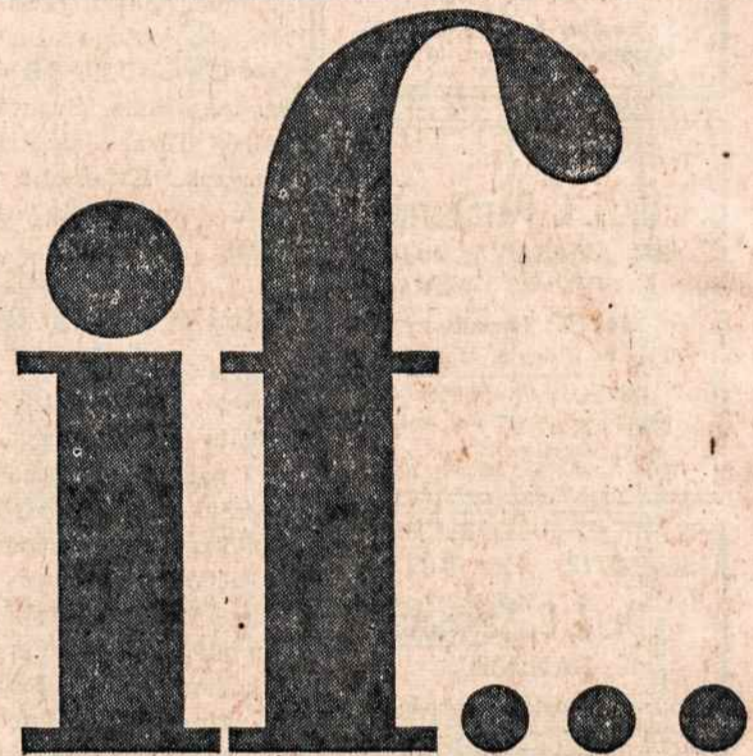
BALF Imigracijos Komitetas.

Pirma reikia žemieji ligi sau iškelti, kol pats ryšies dar aukščiau palypėti.

Vaižgantas

DĖMESIUI!

Darbo Dienoje, rugs. 5 š. m., kiekvieno save gerbiančio lietuviuo pareiga, dalyvauti bendrame ir skaitlingame suvažiavime, kuris įvyks Nukry-žuotojo Jėzaus vienuoly-no sodyboje, Thatcher St., Brockton, Mass.

Jūsų šaldytuvas yra senoviškas...

pareik į modernišką, moksliską maisto apsaugą, išgydama elektrikinį šaldytuvą.

Jūs virtuvė nepakenčiamai karšta

pareik į vėsų, greitą elektrikinį virimą. Atmink, Boston Edison nemokamai praveda laidus.

Jūs rankomis mazgojat indus...

išsigyk automatišką, elektrikinį indų mazgotoją ir nutrauk retežius, kurie jus laiko pririštą prie sinkos.

Jums visada trūksta karšto vandens...

pasirink elektrikinį vandens šaldytuvą, turėsi automatiškai pigaus karšto vandens ikvaliai.

Jūs dar skalbiate baltinius rankomis trindama...

išsigyk modernišką elektrikinę skalbia-mą mašiną, sutaupysi pinigų, laiko, vargo ir rūpesčių.

Papildyk savo ELEKTRIKINĘ VIRTUVĘ

* Žemiausios Kainos -- Idomos Naujenybės
* Elektrikos Prietaisai Patys Apsimoka
* Lengviausias Išsimokėjimas

NEMOKAMI LAIDAI

Sąlygos Nemokamiems Laidams Pra-vesti. Per tam tikrą laiką Boston Edi-son nemokamai įves elektruos laidus bet kokiai elektros krosniai savo linijose, vienos ar dviejų šeimų namuose, kur yra normalios laidų įvedimo apyvostovos.

PAPILDYK SAVO ELEKTRIKINĘ VIRTUVĘ Edison Krautuvėse ar pas Elektros Dylorius

BOSTON EDISON COMPANY

Nebūk be įdomiausio laikraščio "DARBININKO"

Dabar geriausias laikas užsirašyti darbo žmonių laikraštį "DARBININKĄ".

Tik per "DARBININKĄ" sužinosime apie savo draugus, gyvenančius Amerikoje ir visame pasaulyje.

Tik per "DARBININKĄ" mes sužinosime, kas dedasi pavergtoje Lietuvoje.

"DARBININKAS" buvo, yra ir bus geriausias Amerikos lietuvių išeivijoje laikraštis.

"DARBININKAS" yra pripažintas kaip rimčiausias katalikiškoje dvasioje vedamas laikraš-tis.

"DARBININKAS" išeina du sykiu į savaitę ir metams kainuoja \$5.00; pusei metų \$2.50.

"DARBININKAS" imant tik sykį į savaitę, me-tams kainuoja \$3.00; pusei metų — \$1.50.

"DARBININKAS"

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.